

ÈXIT DE LA SETMANA SOLIDÀRIA ORGANITZADA PER LA DELEGACIÓ DE JOVENTUT

Els joves «es mullen»

Foto: Agustí Codinach

Desenes de joves han dedicat una setmana de l'estiu a ajudar aquelles persones que més ho necessiten. A través de la Delegació de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona han participat en diverses accions de voluntariat al Cottolengo,

a l'hospital de Sant Joan de Déu, al menjador social Emaús o al centre d'acollida Sant Josep de la Muntanya. Aquesta nova edició de la Setmana Solidària ha tornat a posar en relleu el compromís

ferm i alegre dels joves amb els més desfavorits. Amb alguns d'ells hem visitat el Cottolengo del Pare Alegre, on del 14 al 18 de juliol han fet experiència d'un dels trets essencials del cristianisme: fa més feliç donar que rebre. **P 16**

Exposició al CaixaForum sobre les missions jesuïtes al Paraguai

P 21

CaixaForum

Antoni Comas reflexiona sobre el cas Pujol

P 9

XXIV Trobada Nacional de la Pastoral del Sord

A l'Església catòlica es calcula que hi ha 1.300.000 persones sordes que, la majoria de cops, troben dificultats per participar plenament en la vida eclesial. Per això, l'Església cada vegada és més conscient que aquest col·lectiu mereix una atenció especial. Del 24 al 28 de juliol Barcelona va acollir a la XXIV Trobada Nacional de la Pastoral del Sord amb el tema *Viure l'Evangelí amb alegria*, inspirat en l'exhortació del papa Francesc *Evangelii gaudium*. **P 2, 3 i 4**

Al[CatCristEstiu] d'aquesta setmana

II Viatjant pel món:
les ciutats perfumades

III Estiu en família:
acollida i generositat

IV-V Temples històrics de Reus

Editorial

Sardanes a Timisoara

El XXVII Aplec Internacional de la Sardana, Mostra de Cultura Popular i Tradicional Catalana, s'està celebrant enguany a Timisoara, Romania, amb una oferta molt variada: ballades de sardanes en diferents places de la ciutat, bastoners en un important centre comercial, falconades, cercaviles, cremat i diversos espectacles molt vistosos amb la participació d'actors catalans i romanesos i centrats en la similitud de les llengües catalana i romanesa (els lingüistes afirmen que tenen un 73% de semblança). És una bona notícia per a tots els qui estan atents a la puixança i l'expansió de la cultura popular tradicional i ho és també pel fet que per primera vegada en el si de l'Aplec s'hi celebra una eucaristia: serà avui 10 d'agost en honor de la Moreneta, a l'església Millenium d'aquella ciutat, presidida per un sacerdot català, mossèn Joan Cuadrench, vicari episcopal de la zona 3 de Barcelona (integrada pels arxiprestats de Poblenou, Provençals, Sant Andreu i Trinitat-Roquetes). Un dels organitzadors de l'Aplec ha estat Gerard Carrión, director del programa *Tot Sardana* de Ràdio Estel, un dels espais veterans i amb més seguidors de la nostra emissora.

Sovint s'identifiquen popularment els romanesos amb alguns col·lectius d'immigrants d'aquell país. És una visió reductiva: els vincles amb Romania són

molt més amplis, com s'està fent palès aquests dies a Timisoara. Assenyalem també la important tasca de la filòloga romanesa Jana Matei, que l'any 1998 va crear la col·lecció «BCC» per donar a conèixer la cultura catalana entre el públic romanès. Matei va traduir al romanès la divulgada obra *Jesús, una biografia*, d'Armand Puig.

I quant als coneguts com a «gitanos romanesos», cal recordar que l'Església, a través de Càritas i de l'ACCEM (Acció Comissió Catòlica Espanyola de Migració), està realitzant en diversos punts una tasca important per a la inclusió. I a nivell acadèmic, el mes de febrer passat es van celebrar a la Universitat de Barcelona unes jornades centrades en les polítiques d'inclusió de la població rom a Romania i de les polítiques d'inclusió dels immigrants roms procedents de Romania a Catalunya. Dins del marc dels estudis sobre els roms, les jornades van plantejar debats centrats en quatre aspectes importants de les polítiques d'inclusió: immigració, serveis públics i intervenció social, educació i gènere. Ningú no pot ser exclòs d'una sardana. Amb aquest Aplec Internacional es referma aquella convicció bellament expressada per Joan Maragall: «La garlanda suaument es deslliga;/ desfent-se, s'eixampla, esvaint-se al voltant,/ cada mà, tot deixant a l'amiga,/ li sembla prometre que ja hi tornaran.»

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

«Ecoltar» els sords

Crec que tots n'hem d'aprendre i molt, i perquè això sigui un fet, n'hem de voler aprendre. No em refereixo al llenguatge de signes —que també seria ben necessari—, sinó a la voluntat prioritària d'estar atents a les persones sordes, aparentment els més oblidats perquè externament no apareix visible la sordesa com són perceptibles altres discapacitats. Donar-se a entendre amb una pronunciació clara, feta d'un llenguatge senzill i clar, amb tendència a la profunditat de les expressions i amb gestos fàcilment entenedors. No és sols qüestió d'educació, sinó d'empatia, de voler i saber posar-se al nivell de l'altre.

Hem tingut l'oportunitat d'acollir recentment a Barcelona les XXIV Jornades de la Pastoral del Sord. Unes Jornades preparades amb molta dedicació, amb molt d'amor. Prop de cent-cinquanta persones sordes de totes les edats, provinents de divuit diòcesis, han viscut la intensitat d'un esdeveniment que han comptat cada dia amb la celebració de l'Eucaristia, amb molta atenció a la proclamació de la Paraula de Déu amb llenguatge de signes en català i castellà, conferències i visites culturals als llocs més emblemàtics de la ciutat.

Si hem de resumir amb una paraula l'experiència viscuda i celebrada, hem de dir la paraula *alegria*. Mireu quins temes han estat portats a la reflexió: «L'alegria d'evangelitzar»; «Els cristians, testimonis d'alegria»; «Viure l'Evangeli amb alegria»; «Maria, causa de la nostra alegria». Personalment —no puc deixar de dir-ho— he après d'ells el goig de la comunicació, el testimoni de l'atenció, la valoració de cadascú per atendre'l bé, la capacitat de comprensió, la lluminositat dels seus rostres, i sobretot, l'alegria. L'esforç d'escoltar-los —els qui ho podem fer amb la nostra oïda— em remet a pensar la responsabilitat que tenim d'una comunicació autèntica i la necessitat d'un diàleg més humà i humanitzador. Hi ha aparents discapacitats que són veritables capacitats, de les quals —si sabem i volem escoltar— en podem aprendre molt.

L'efemèride de la setmana

Dia 15 d'agost del 1980: mor Pau Vila, geògraf, artífex de la divisió comarcal catalana.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Carles del Aguila, Joan Arimany, Pilarín Bayés, Esther Borrego, Agustí Codinach, Antoni Comas, Carlos Dorado, Juanjo Fernández, Anna Figueras, Joan Guiteras, Joan E. Jarque, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Joan Pallarès-Personat, Armando Pego, Elisenda Picart, Joan Piñol, Quique, Josep Rius-Camps, Manuela Rodríguez, Lluís Serra, Valentí Serra, Mercè Solé,

Carles Soler, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Bàrbara Virgili, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.38779

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €

Gibraltar i Portugal: 130,01 €

Resta d'Europa: 208,01 €

Amèrica i Àfrica: 243,11 €

Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Viure l'Evangelí amb alegria des del silenci

Barcelona acull la XXIV Trobada Nacional de la Pastoral del Sord

Rosa María Jané Chueca
Fotos: Agustí Codinach

Del 24 al 28 de juliol Barcelona va ser l'amfitriona de la XXIV Trobada Nacional de la Pastoral del Sord, organitzada pel Departament de la Pastoral del Sord dins de la Comissió de Pastoral de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE). Des de fa 24 anys, les diòcesis on hi ha pastoral amb persones sordes es reuneixen anualment per compartir experiències i formació de vida cristiana. Aquesta vegada el tema escollit ha estat *Viure l'Evangelí amb alegria*, inspirat en l'exhortació del papa Francesc *Evangelii gaudium*.

Al món hi ha 278 milions de persones amb dèficit auditiu, 59 milions de les quals pateixen sordesa total. El 80% de les persones sordes viuen a les regions del planeta menys desenvolupades. En l'Església catòlica es calcula que hi ha 1.300.000 persones sordes que, la majoria de vegades, troben dificultats per participar plenament en la vida eclesial. Per això, l'Església cada vegada és més conscient que aquest col·lectiu es mereix una atenció especial.

Com explica a *Catalunya Cristiana* Mons. José Vilaplana, bisbe de Huelva i responsable del Departament de la Pastoral del Sord de la CEE, «és un món de persones que tenen com a principal dificultat l'aïllament i cal buscar uns canals de comunicació de tu a tu per arribar-hi. El que més necessiten és crear un canal de comunicació en què se sentin participants, perquè moltes vegades poden quedar-se al marge. Els oients prescindim o no ens adonem de les seves dificultats

Els participants van visitar la cripta de la Sagrada Família.

En l'Església catòlica es calcula que hi ha 1.300.000 persones sordes que, la majoria de vegades, troben dificultats per participar plenament en la vida eclesial

JOSÉ VILAPLANA
«El que més necessiten els sords és crear un canal de comunicació en què se sentin participants, perquè moltes vegades poden quedar-se al marge»

de comunicació».

Sobre els problemes de relació, el consiliari de la Pastoral per a les persones sordes de la diòcesi de Barcelona, Mn. Xavier Pagès, ens comenta que «el gran problema és que, com que és

la discapacitat que menys es veu, és potser la que més afecta la persona. La seva discapacitat no crida l'atenció externament, no crea cap compassió, que ells no volen, però crea incomprensió i això dificulta molt la comunicació, la relació, el contacte amb l'entorn, perquè és una discapacitat que aïlla molt més que altres».

La Pastoral del Sord té com a objectiu «ajudar les persones sordes a descobrir Jesús i conrear la seva fe», apunta Mons. Vilaplana. I afegeix Mn. Pagès: «Fer arribar l'Evangelí a aquestes persones a través de l'acollida, que tot el que puguin trobar en una parròquia per als oients puguin trobar-ho adaptat a les seves necessitats, tant la preparació i celebració dels sagraments com la consulta, el consell, el guiatge espiritual...»

Malgrat els esforços per prestar atenció a aquest col·lectiu, no sempre s'aconsegueix arribar a aquestes persones. Ja en l'eucaristia d'inauguració de la XXIV Trobada Nacional, l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, demanava perdó perquè en moltes ocasions no es tenen prou en compte les persones sordes. Segons Mn. Xavier Pagès, «moltes vegades les comunitats cristianes pensem que els sords no criden l'atenció, no molesten, no manifesten que no ho entenen... i no els atenem a

les nostres comunitats de forma integrada. És una de les discapacitats més difícils d'integrar perquè en una celebració amb molta gent és molt difícil crear l'hàbit, caldrien molts intèrprets per a totes les parròquies... per la qual cosa és lògic que s'aglutini aquesta comunitat en un espai on tinguin la seva atenció específica i on també hi hagi oients que hi col·laborin».

Per això, Mons. José Vilaplana considera molt important que «les persones sordes vegin gent que tingui interès a comunicar-se amb elles, almenys amb una pronunciació molt clara per facilitar la lectura labial i, si podem, fer l'esforç de saludar-les amb el llenguatge de signes, immediatament es genera una sintonia molt important que agraeixen molt».

L'alegria de l'Evangelí

La XXIV Trobada Nacional va girar al voltant de *Viure l'Evangelí amb alegria*. 146 persones sordes, sordcegues i oients han participat en aquesta trobada, 64 de les quals de Barcelona. Les diòcesis representades han estat 18 i, fins i tot, hi ha hagut tres participants d'Itàlia, França i El Salvador. A través de xerrades, recessos, eucaristies, pregàries i visites culturals, les persones sordes han compartit experiències i n'han sortit enfortides en el seu com-

La Pastoral del Sord a Catalunya

La Pastoral del Sord bàsicament està centrada a l'arxidiòcesi de Barcelona i des d'aquí s'intenta donar resposta a les altres diòcesis. Això no obstant, en aquesta XXIV Trobada Nacional s'han fet públiques dues notícies relatives a l'atenció a les persones sordes.

El bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés, comunicava als participants que ha nomenat Josep M. Boniquet assessor per a l'atenció pastoral a les persones sordes.

D'altra banda, el bisbat de Terrassa ha donat a conèixer que ha nomenat el sacerdot Silvio Torregrossa consiliari de la Pastoral del Sord en aquesta diòcesi, que es formarà per poder atendre adequadament aquest col·lectiu.

promís per seguir l'Evangeli.

En la missa d'obertura de la trobada, el cardenal Martínez Sistach recordava que «Déu ens estima infinitament. Som amics de Jesús perquè ens dóna a conèixer totes les coses del Pare. El Senyor ens escull, pren la iniciativa, ens escull perquè donem fruit. El Papa ens diu que anem al món, a les perifèries, a parlar de Jesús, a comunicar l'experiència de l'amor de Déu. Ens sentim estimats, escollits, ens confia una missió i això ens dóna una autèntica alegria malgrat les dificultats i les limitacions».

Per a Mons. Vilaplana, els sords han acollit amb molt d'entusiasme aquesta invitació del Papa a viure l'Evangeli amb alegria. «Tots tenim un repte: que l'alegria arribi a les persones més tristes. Cal compartir l'alegria perquè augmenti.» Segons el prelat, l'alegria s'ha viscut intensament en aquesta trobada: «Només calia veure com se saludaven els participants, sempre amb un somriure a la cara...»

En aquesta trobada s'ha impartit un recés espiritual sobre *L'alegria d'evangelitzar*, a càrrec del Gmà. Juanjo Santos, religiós sord fundador dels benedictins d'Effathá. El seu missatge, ben clar: «Cal mostrar l'alegria de l'Evangeli. Si no hi ha experiència de Jesús, no es pot donar als altres. El Papa ens parla de la necessitat de tenir aquest contacte amb Jesús per poder comunicar-lo. Això ens donarà l'alegria malgrat les dificultats i els sofriments.»

El bisbe auxiliar de Barcelona i president de la Comissió Episcopal de Pastoral de la CEE, Mons. Sebastià Taltavull, va desgranar l'exhortació del Papa *Evangelii gaudium* i subratllava que «l'alegria neix de dintre, és un fruit de l'Esperit Sant, és un regal que Déu ens dóna. El Papa vol que l'alegria sigui el distintiu dels cristians. L'alegria és una cosa que sempre es renova i que es comunica. En moments de desànim i de tristesa Jesús fa que aixequem el cap amb una tendresa que no desil·lusiona i que dóna alegria. Aquesta alegria ens capacita per estimar. El secret de l'alegria és l'amistat amb Jesús». I encara donava una recomanació: «Feu servir la vostra capacitat d'interioritzar per pregar.»

Segons Mn. Xavier Pagès, les persones sordes «viuen la fe de la mateixa manera que un oient, perquè per a la relació amb Déu no fa falta la capacitat de sentir-hi. Quan Déu ens parla, no ho fa a l'orella, sinó al cor... gràcies a Déu el món del silenci pot tenir més facilitat per a la intimitat amb Déu. No tenen els sorolls que tenim els oients, però sí que tenen altres dispersions, altres distraccions que de vegades els poden dificultar aquesta intimitat amb el Senyor».

Són molts els reptes que planteja l'atenció a les persones sordes. Mons. José Vilaplana n'enumera tres: «Com ajudar que el jove sord pugui promocionar-se, sobretot en aquests moments de crisi, perquè tingui les mateixes oportunitats que altres persones; ajudar-los a comunicar-se en profunditat, i que el sord sigui un testimoni de la fe en el món dels sords.»

Una vegada acabada la trobada, els participants han tornat a les se-

XAVIER PAGÈS

«La seva discapacitat no crida l'atenció externament, però crea incomprensió i això dificulta molt la comunicació, la relació, el contacte amb l'entorn, perquè és una discapacitat que aïlla molt més que altres»

LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH

«El Senyor pren la iniciativa. Ens sentim estimats, escollits, ens confia una missió i això ens dóna una autèntica alegria malgrat les dificultats i les limitacions»

SEBASTIÀ TALTAVULL

«En moments de desànim i de tristesa Jesús fa que aixequem el cap amb una tendresa que no desil·lusiona i que dóna alegria. Aquesta alegria ens capacita per estimar»

ves diòcesis d'origen, amb la maleta carregada de vivències que ara, amb calma, toca digerir i amb forces renovades continuar en el camí de la fe.

Els sords van poder apreciar la bellesa del temple de Gaudí.

La inauguració de la trobada va comptar amb la presència del cardenal Martínez Sistach i dels bisbes Taltavull i Vilaplana.

Consideracions sobre el signe de la pau a la missa

Un document vaticà considera que no és convenient introduir canvis estructurals

SIC
Ciutat del Vaticà

El prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, el cardenal Antonio Cañizares, ha adreçat un document al president de la Conferència Episcopal Espanyola en el qual es recullen les conclusions del debat obert sobre l'oportunitat o no de mantenir el signe de la pau en la forma i el moment que té lloc en la missa.

Aquest debat es va obrir arran del Sínode dels Bisbes sobre l'Eucaristia (2005) i de la invitació del papa Benet XVI en la seva exhortació apostòlica *Sacramentum caritatis* (2007), on convidava les congregacions competents a estudiar el tema.

La Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments va iniciar la tasca de tenir en compte les opinions de les diverses conferències episcopals del món, fruit que ha donat com a resultat aquest document on, majoritàriament, hi ha una proposta de mantenir el ritu i el signe de pau en el lloc i la forma que té en l'ordinari de la missa, pel fet de considerar-lo una característica del ritu romà i no creure convenient per als fidels introduir canvis estructurals en la celebració eucarística en aquests moments.

El document també fa unes consideracions i apunta unes consideracions pràctiques per expressar millor el contingut del signe de la pau, i per modelar els excessos que generen confusió a l'assemblea litúrgica moments abans de la comunió.

La Congregació per al Culte diví assenyalava que, si els fidels no en-

Es recomana evitar abusos, com ara la introducció d'un cant per a la pau, inexistent en el ritu romà; el desplaçament dels fidels per intercanviar-se la pau o el fet que el sacerdot abandoni l'altar per donar-la a alguns fidels

Moment de la pau durant la celebració eucarística.

tenen o demostren no entendre el significat d'aquest signe, s'afebleix el concepte cristià de la pau i aquest gest resulta infructuós. Per això, convida a aprofitar l'oportunitat de fer catequesi i ofereix unes línies orientatives.

Una de les recomanacions és aclarir que el ritu de la pau aconsegueix el

significat més profund amb la pregària i el context mateix de l'Eucaristia, per la qual cosa el fet de donar-se bé la pau entre els participants n'enriqueix el significat.

També apunta el document que no és necessari convidar «mecànicament» a donar-se la pau, si es preveu que l'intercanvi no es farà de manera

adient. Aleshores es convida a ometre'l. Així mateix, la Congregació per al Culte Diví recomana evitar abusos, com ara la introducció d'un cant per a la pau, inexistent en el ritu romà; el desplaçament dels fidels per intercanviar-se la pau o el fet que el sacerdot abandoni l'altar per donar-la a alguns fidels.

Confirmat el viatge papal a Sri Lanka i les Filipines

Agències / Ciutat del Vaticà

El Papa viatjarà a Sri Lanka i les Filipines del 12 al 19 de gener de 2015. Després de la visita *ad limina* dels prelatos d'Sri Lanka, el 9 de maig passat, el bisbe de Manna, Mons. Rayappu Joseph, va confirmar que la visita de Francesc a l'antiga Ceilan era «més que una esperança». Poques setmanes després, el mateix Papa reiterava el seu desig de viatjar a aquests dos països asiàtics. Mons. Joseph ha revelat que a Sri Lanka el Pontífex visitarà l'ermita de Nostra Senyora de Madhu, on «celebrarà una missa, però també per trobar-se amb els supervivents de la guerra civil, sentir els seus testimonis dolorosos i pregar juntament i per ells».

D'altra banda, s'ha publicat el programa del viatge apostòlic del Papa a Tirana (Albània) el pròxim 12 de setembre: sortirà a les 7.30 de l'aeroport romà de Fiumicino i arribarà a Tirana a les 9.00, on serà rebut pel primer ministre d'Albània. Des d'allà es desplaçarà al palau presidencial per a una visita de cortesia al president de la República. A les 11.00, celebrarà la missa i pregarà l'Àngelus a la plaça de Mare Teresa. Després es traslladarà a la nunciatura per esmorzar amb els bisbes albanesos. A les 16.00, pronunciarà un discurs davant dels responsables d'altres religions i denominacions cristianes. A les 17.00, celebrarà vespres amb sacerdots, religiosos, religioses, seminaristes i membres dels moviments laics a la catedral de Tirana. A les 18.30 anirà al Centre Betània per visitar infants acollits i diverses persones procedents d'altres centres caritatius d'Albània. A les 19.45 el Papa s'acomiarà d'Albània i emprendre el seu camí de retorn cap a Roma.

Les floretes del Papa

Compartir taula i vida

Esther Borrego Linares

El papa Francesc va esmorzar amb els treballadors del Vaticà, sense avisar prèviament. Francesc va visitar el menjador dels treballadors a l'hora de l'àpat. No va ser una visita de cortesia, no només va saludar, va parlar i va marxar. No, el Papa va menjar amb els treballadors. D'aquest fet en podríem destacar moltes coses, perquè una vegada més Francesc ha volgut posar en relleu que és un més, quan es va posar a la cua, va deixar que el servissin, no va voler cap deferència... però hi ha una cosa que potser ens ha passat desapercebuda.

El fet que el papa Francesc decideixi menjar amb els treballadors del Vaticà és molt més que visitar-los i parlar amb ells. Compartir la taula implica assegurar-se al costat de l'altre, sense cap càrrec, sense cap rol, de tu a tu. El fet de menjar significa satisfer una necessitat que tenim tots com a éssers humans, ens iguala.

A més de menjar plegats, compartir la taula és poder mirar cara a cara a qui tenim davant nostre, preguntar-li com li va la vida, i poder respondre a les seves preguntes. Compartir la taula és posar-se al costat del proïsme, en un moment en què un i l'altre deixen la feina per poder sadollar la gana i descansar. Quan compartim la taula a casa o en trobades d'amics acostumen a tenir lloc les converses que poden sadollar també altres necessitats, es comparteixen alegries i penes, és on es creen llaços afectius i es conrea l'amistat. Compartir la taula és compartir la vida.

Hauríem de seguir l'exemple de Francesc i «compartir la taula» en profunditat més sovint, fent que aquest gest no sigui extraordinari a la nostra vida. Va ser durant un àpat compartit quan Jesús «va partir el pa», perquè compartir taula i vida suposa també partir, lliurar, donar... servir.

Opinió

Tres costats d'un mateix triangle: prostitució, explotació sexual i turisme sexual

Gma. Manuela
Rodríguez Piñeres
O.S.R.

En temps de grans esdeveniments, com el Mundial de Futbol del Brasil, una pregunta sorgeix amb insistència: creix la prostitució? S'incrementa l'explotació sexual de persones, preferentment d'infants, adolescents, dones? I el turisme sexual?

És molt lloable que moltes persones coneguin el Brasil, que és un país bonic, i que experimentin en aquesta nació la seva hospitalitat i acollida calorosa. Això no obstant, sabem que aquests turistes no vénen tan sols a conèixer, a divertir-se, sinó que hi arriben per cercar altres tipus de diversions, entre elles el que s'anomena l'entreteniment amb sexe. Abans i també durant el Mundial, les agències de turisme ja venien un paquet turístic: hotel, platja, llocs per a la diversió sexual i dones seminues. Perquè no només es venen paisatges, allotjaments, tours, sinó cossos de dones i nenes. Tot dins d'un context on el cos humà es va transformar en una mercaderia. El turisme sexual pot ser la porta d'entrada del tràfic de persones amb el propòsit de l'explotació sexual i la prostitució: tres costats d'un mateix triangle, d'una mateixa realitat.

Segons la legislació brasilera, el turisme sexual no està penalitzat. La prostitució exercida lliurement per qualsevol persona no té caràcter il·legal. Fins i tot està reconeguda com una professió en la classificació brasilera de les ocupacions. Tan sols és considerada pràctica criminal, segons els articles 227 i 232 de Codi Penal brasiler, l'explotació de la prostitució, el rufianisme, el proxenetisme i el tràfic de persones adultes per a l'explotació sexual. En el cas d'explotació de nenes, nens i adolescents, segons les legislacions internacionals i la legislació nacional, és considerada sempre una pràctica il·lícita i il·legal dels explotadors.

Augment de la prostitució

Si partim de dades d'alguns dels mundials anteriors, en el Mundial d'Alemanya l'any 2006 hi va haver un augment d'un 30%, i en el Mundial d'Àfrica del Sud del 2010 es va incrementar en un 40% el nombre de dones explotades sexualment. Hi ha altres visions al respecte com la del Comitè Nacional per fer front al Tràfic de Persones, entitat governamental que és part del Ministeri de Justícia. Aquest comitè va publicar un document amb recomanacions per a les institucions que realitzaran accions relacionades amb el Mundial del 2014.

El document ressaltava que no hi ha relació entre l'increment de l'explotació sexual i els grans esdeveniments esportius. Aquest document dema-

nava eliminar una idea implantada pels mitjans de comunicació social: confondre conceptes com prostitució exercida lliurement per les dones i la seva explotació sexual o d'altres persones a través de la prostitució. En aquest sentit, alertava per no augmentar l'estigma de les persones que exerceixen la prostitució per decisió lliure, així com per evitar les campanyes de l'anomenada «neteja social», l'objectiu de la qual era «higienitzar» les ciutats seus de la Copa com ja va passar, per exemple, a la capital de l'estat de Bahia, on van ser retirades les dones que exercien la prostitució d'una plaça pública. I amb seguretat que aquesta pràctica es va estendre a les altres 11 ciutats seu. Totes aquestes ciutats són rutes del tràfic de persones. Amb

aquesta mena de campanyes es pot incórrer en la violació del dret a ocupar l'espai públic. Se sospita que aquest procediment pot possibilitar l'obertura d'altres locals d'entreteniment sexual, amb l'aprovació i llicència de funcionament dels qui tenen el poder financer.

Al Brasil totes les fases de l'explotació sexual d'éssers humans coexisteixen, perquè és un país d'origen, trànsit i destí de persones explotades sexualment. A més és el país amb el nombre més gran de dones joves procedents de famílies empobrides que sobreviuen amb menys d'un salari mínim i amb un baix nivell d'escolaritat. El Brasil té un alt índex de turisme sexual, incrementat amb la realització del Mundial. Aquest fet va augmentar significativament l'explotació sexual de persones, sobretot de nenes i adolescents. Aquest tipus de turisme obre les portes al tràfic amb finalitats d'explotació sexual, tant d'índole interna com internacional. Bona part dels estrangers que van arribar al país per al Mundial va ser atreta per aquesta rutina que té el caràcter d'un crim sense penalització.

Una notícia de l'ONG Repórter Brasil del 25 de juny titulada *L'altra Copa*, és a dir, el costat fosc del Mundial de Futbol del 2014, diu al respecte: una recerca duta a terme per Roberto Cabrini constata l'increment d'abusos sexuals en el moment en què aquest gran esdeveniment futbolístic és en el punt de mira d'arreu del món. Un mercat absurd, fosc, clandestí i lucra-

S'ha incrementat l'explotació sexual de dones, infants i adolescents i el treball esclau, o en condicions similars a l'esclavitud, durant i abans del Mundial

tiu on infants de 12, 14 i 15 anys són a la «venda». Aquest comerç, aquesta explotació, és practicada per intermediaris i proxenetes de xarxes criminals del tràfic de persones.

És d'interès d'aquestes xarxes d'explotació oferir nenes a estrangers. Elles són reclutades en ciutats petites, traslladades als grans centres d'aquestes metròpolis. Aquest esquema ja existeix i el Mundial de Futbol el potencia.

L'altra cara

Però hi ha l'altre costat del Mundial i del Brasil, el flanc de la resistència a tot tipus de violacions i deshumanitzacions. El Brasil és un país pioner en legislacions avançades sobre drets humans. El poble creix dia a dia en consciència ciutadana i en l'apropiació dels seus drets i dels seus deures. De les dotze ciutats-seu del Mundial, cinc són campiones en la denúncia de la violència sexual contra nenes, nens i adolescents. És un senyal que s'està avançant en el combat d'aquesta explotació.

També es fan campanyes molt interessants de gran impacte, com la de la Conferència de Religioses i Religiosos del Brasil «Jugui a favor de la VIDA – Denunciï el tràfic de persones». L'Ajuntament de Quemados, a través de la coordinadora executiva de polítiques socials i de la Secretaria Municipal de Promoció Ciutadana i Drets Humans, va promoure el projecte «GIFT box Brasil», per enfortir

el moviment mundial contra el tràfic de persones i l'eradicació del treball esclau. També hi ha la campanya de l'ONG Childhood, contra l'explotació sexual d'infants i altres iniciatives que intenten aturar aquesta problemàtica que desperta una gran preocupació i indignació. La Policia Civil també treballa per eradicar aquest flagell.

Es pot concloure que s'ha incrementat l'explotació sexual de dones, infants i adolescents i de treball esclau, o en condicions similars a l'esclavitud durant i abans del Mundial. I la previsió és que després del Mundial tant dones com homes i infants que van ser explotats siguin reclutats i revictimitzats a l'exterior. És una realitat que està a la vista malgrat no tenir banc de dades oficials sobre la realitat del tràfic de persones. És un repte molt fort per a les persones i les entitats que creiem en la humanització de la societat i aixequem la bandera dels drets humans.

D'altra banda, veiem amb esperança que creixen les iniciatives, eminentment creatives i profètiques d'ONG i organitzacions, de la Conferència de Religiosos del Brasil, de la Conferència dels Bisbes del Brasil i d'algun sector del poder públic per aturar l'increment d'aquesta explotació i de la violació dels drets humans.

Volem continuar creient que serà globalitzada la igualtat de gènere, de drets, d'oportunitats, de somnis realitzats i de llibertats conquerides en aquest promissori i bell país, el Brasil, i en el nostre món.

Israel

Crida d'emergència de Càritas Jerusalem

L'objectiu és atendre immediatament 56.000 persones

Redacció
Jerusalem

Des que el 7 de juliol passat van començar els atacs d'Israel sobre Gaza, que fins al tancament d'aquesta edició han costat la vida de més de 1.700 persones i han obligat 150.000 més a abandonar casa seva, l'Església i Càritas estan ajudant els ferits, els nens que pateixen traumes psicològics i les seves famílies. Han obert escoles i centres mèdics perquè s'hi refugïïn els desplaçats i han repartit mantes i menjar. Però no n'hi ha prou, perquè el personal i els recursos de Càritas a Gaza són molt limitats, i les necessitats molt grans. «Cal una intervenció urgent en aquesta crisi humanitària, perquè la precarietat de la població és cada dia més inajornable; hi ha danys i destrucció per tota la Franja», es lamenta el P. Raed Abusahlia, director de Càritas Jerusalem. Al mateix temps, es mostra «profundament preocupat» pel que queda de la petita comunitat cristiana de Gaza, unes 2.000 persones.

La crida d'emergència de Càritas Jerusalem a tota la xarxa internacional de Càritas per valor de 1,13 milions d'euros, ajudarà a atendre de forma immediata 56.000 persones. Es repartiran mantes, menjar, kits d'higiene, instrumental mèdic i carburant per als generadors de llum, especialment als hospitals.

A més a més, es reforçarà el programa de salut que Càritas Jerusalem té a Palestina per poder atendre els milers de ferits per les bombes i els nens que han patit traumes per la pèrdua de casa seva, escoles o familiars. Des de fa diversos anys i amb la col·laboració, entre altres socis internacionals, de Càritas espanyola i diverses Càritas diocesanes, gestiona un centre de salut i una clínica mòbil que ofereixen atenció mèdica i psicològica en zones rurals i aïllades pel mur de separació o pels controls militars israelians.

Càritas espanyola aportarà 60.000 euros per col·laborar durant el proper

Es repartiran mantes, menjar, kits d'higiene, instrumental mèdic i carburant per als generadors de llum, especialment als hospitals

any i mig en el repartiment d'articles i serveis higièncs i mèdics entre 2.700 persones.

«Amb aquesta situació només s'aconsegueix patiment, pèrdua de vides humanes, greus violacions dels drets humans i profunds danys a les persones implicades», ha dit Michel Roy, secretari general de Càritas internacional, «hem de creure en un futur comú per a israelians i palestins, i hem de treballar a tots els nivells, tan polític i diplomàtic, com humanitari i espiritual, per assegurar-nos que hi hagi una oportunitat per aconseguir la pau a Terra Santa».

La Confederació Càritas espanyola col·labora amb Càritas Jerusalem des de fa més de 10 anys en diversos programes de cooperació al desenvolupament, emergències i promoció de la pau.

Bombardejada la parròquia de Gaza

ACI / Gaza

La parròquia de la Sagrada Família, l'única presència catòlica a la Franja de Gaza i dirigida pel sacerdot argentí Jorge Hernández, ha estat destrossada parcialment per un míssil durant un bombardeig israelià. Afortunadament, no hi ha hagut víctimes. A la parròquia hi ha tres religioses de les Missioneres de la Caritat que atenen 20 nens discapacitats i 9 ancianes.

El rector ha indicat a l'agència Fides que l'objectiu del bombardeig era una casa propera a la parròquia, que ha quedat totalment arrasada. No obstant això, l'atac israelià també ha danyat parcialment l'escola parroquial adjacent al temple, l'oficina del rector i alguns locals de la comunitat. «Hem tingut una nit difícil, però som aquí. Aquesta guerra és absurda», ha dit el P. Hernández. «Tot succeeix al voltant nostre. Els milicians de Hamàs continuen disparant míssils i després s'amaguen als carrerons. I no podem fer absolutament res. No podem evacuar, perquè amb els nens és impossible. I pot ser més perillós sortir que quedar-se aquí. Mirem d'estar-nos als llocs més segurs, sempre a la planta baixa.»

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

Anglaterra

Els anglicans ordenaran dones bisbes

La decisió amenaça l'Església d'Anglaterra amb un cisma intern

Joan Piñol

El Sínode General de l'Església d'Anglaterra va aprovar el passat 14 de juliol una decisió històrica. A partir de l'any vinent es podran ordenar dones «bisbes». No es tracta d'un debat nou sinó que, des de fa 12 anys, diferents grups dins l'Església anglicana demanaven als diferents sínodes que les dones poguessin accedir a l'episcopat. Per a molts, és una decisió lògica després que l'any 1994 s'ordenés la primera sacerdotessa anglicana. Just quan fa 30 anys d'aquesta primera ordenació es produeix la decisió que les dones puguin accedir també a l'episcopat. L'arquebisbe de Canterbury i primat anglicà, Justin Welby, va elogiar el resultat i va afirmar que està «encantat».

En contra del que es pot creure, el que sembla un pas més per a les dones consagrades anglicanes ha suposat un debat doctrinal molt intens que amenaça de trencar en dos l'Església anglicana. Molts grups opinen que l'accés de les dones a l'episcopat va en contra del que va predicar Jesús i de la Bíblia. En la línia de les tesis catòliques, defensen que Jesús va escollir només homes perquè fossin els seus apòstols. Aquests grups, tot i que minoritaris, són molt actius. Rod Thomas, capellà i líder d'un d'aquests grups, l'evangèlic Reform, va afirmar que és probable que algunes parròquies més tradicionalistes abandonin per complet l'Església d'Anglaterra o bé trenquin les relacions amb els bisbes si són dones.

El problema essencial és que molts anglicans no creuen en la validesa de les dones sacerdotesses i han demanat al Sínode algun tipus d'estructura que eviti el cisma. Al llarg del debat, els tradicionalistes van demanar, que encara que s'aprovés l'ordenació per a dones, ells poguessin seguir tenint homes bisbes.

Oposició dels laics

L'oposició a la mesura no ha vingut mai de la jerarquia de l'Església d'Anglaterra. Els bisbes sempre han estat els valedors més entusiastes de l'ordenació de dones sacerdotesses, primer, i de l'ordenació de bisbes, actualment. En canvi, els laics han estat els opositors més fermes. Això s'ha manifestat al llarg dels últims sínodes. Aquest organisme legislatiu de l'Església d'Anglaterra està format per 467 membres en tres cambres: la dels bisbes, la del clergat i la dels laics. Tot i així, totes les decisions (com la de l'ordenació de dones bisbe) són referendades pel Parlament britànic que, sota el govern de la reina Isabel II, «gestiona» tots els afers de l'Església d'Anglaterra. Però el parlament només actua si el Sínode es pronuncia clarament amb una majoria de dos terços en les tres cambres. Els opositors a la mesura es marcaven l'objectiu de formar una minoria de bloqueig d'un terç

Sacerdotesses amb l'arquebisbe Justin Welby.

Els grups laics van bloquejar la decisió al Sínode del 2012 i ara molts amenacen amb marxar

dels membres de la cambra dels laics, que és on tenen més força. No ho van aconseguir. Entre els laics el resultat va ser més ajustat però insuficient per bloquejar la decisió (152 a favor contra 45 en contra i 5 abstencions). Els bisbes i el clergat van donar-hi suport de manera clara: 37 contra 2 els bisbes i 162 contra 25 el clergat.

En canvi, tot just fa un any i mig, l'accés de les dones a l'episcopat va ser bloquejat pels grups laics. El novembre del 2012, en l'últim Sínode, els bisbes van pressionar perquè s'aprovés però a la cambra dels laics el resultat va ser advers en no arribar als dos terços: 132 vots a favor i 74 en contra. Per tot just 6 vots la mesura va ser rebutjada. Ja en aquell moment el debat va pujar molt de to. La reverenda Rose Hudson-Wilkin, per exemple, va demanar als opositors que se'n anessin a l'Església catòlica i que «deixessin de molestar». El cisma, també llavors, semblava imminent.

Problemes ecumènics

Una de les reaccions més sonades a l'ordenació de dones bisbe va provenir del món catòlic. El director de *L'Osservatore Romano*, Giovanni Maria Vian, va alertar en una entrevista al diari italià *La Stampa* que l'accés de les dones a l'episcopat de l'Església d'Anglaterra «és un fet greu que complica el camí ecumènic». Per a Vian, la decisió topa

amb la doctrina catòlica però també amb la dels ortodoxos i les Esglésies orientals cosa que complicarà més el diàleg entre les diferents confessions cristianes. Tanmateix, va recalcar que espera que el diàleg «vagi encara endavant» i va remarcar la proximitat del papa Francesc amb el primat anglicà, Justin Welby.

Les dificultats que augura són dobles: amb la resta de confessions però també a l'interior de la comunió anglicana. «És també un problema intern dels anglicans que es dividiran encara més al seu interior perquè els anglicans del sud del món, que ja són majoria, estan en contra de les dones bisbe», va apuntar. En el món anglicà va sorprendre la contundència de les paraules del director del diari oficial del Vaticà, sobretot perquè es tracta d'una persona moderada i molt propera al Papa. El mateix Francesc va parlar molt clar durant la roda de premsa a l'avió de tornada de la JMJ del Brasil l'agost del 2013. «En relació amb l'ordenació de les dones, l'Església ha parlat i ha dit que no. Ho va dir Joan Pau II amb una formulació definitiva. Aquesta porta està totalment tancada», va dir Francesc.

Dones i pràctica religiosa

Molts sociòlegs afirmen amb ve-hemència que un dels problemes de l'Església catòlica és la «discriminació» de la dona pel que fa a l'accés als ministeris ordenats (sacerdots i bisbes). En canvi, moltes confessions protestants ordenen dones sacerdotesses, no només l'Església anglicana. L'Església d'Escòcia ho fa des del 1968, els presbiterians dels Estats Units des del 1956, el mateix any ho van decidir també els metodistes i també les esglésies anglicanes de Nova Zelanda,

Canadà, Irlanda i Sud-àfrica. Això ha portat sociòlegs com Manuel Castells a apuntar que el declivi del catolicisme es deu, entre d'altres, «a la incapacitat de l'Església de reconèixer els drets de la dona, mantenint el veto al seu sacerdoti». Les xifres desmenteixen, en part, aquesta tesi.

El cas dels anglicans és clar. Les estadístiques demostren un descens sostingut des dels anys vuitanta de la pràctica religiosa. Segons les xifres oficials de l'Església d'Anglaterra, l'any 2011 només assistien als oficis religiosos del diumenges 797.000 persones, cosa que suposa únicament un 1,4% de la població d'Anglaterra i Gal·les. En canvi, l'any 2010, 864.000 catòlics anaven a missa els diumenges. El total de batejats és de 4,1 milions així que pràcticament un 25% dels catòlics anglesos van a missa els diumenges. Aquesta xifra és molt més elevada en països considerats més catòlics com Espanya i Portugal, per exemple, mentre que a Anglaterra històricament sempre ha estat la confessió minoritària en relació amb els anglicans. Fins i tot hi ha estudis, com l'elaborat per Christian Research l'any 2004, que apunten que la religió més practicada a Anglaterra és l'islam perquè, segons les seves investigacions, uns 930.000 musulmans van a la mesquita com a mínim un cop per setmana.

L'ordenació de dones no sembla guardar relació amb l'evolució de la pràctica religiosa, perquè anglicans i catòlics han disminuït paral·lelament. Ara bé, la situació és molt més paradoxal en el cas de l'Església d'Anglaterra. Mentre l'anglicanisme està lligat intrínsecament al sistema polític anglès, la pràctica és molt menor. Moltes veus reclamen que s'acabin els privilegis per als anglicans, com els bisbes presents a la Cambra dels Lords o la reina com a cap de l'Església.

Punt de vista

Antoni Comas

President de la Federació de Cristians de Catalunya
Exconseller de Benestar Social

Jordi Pujol i Soley

En relació amb l'autoinculpació feta pel president Jordi Pujol, els meus sentiments es mouen entre el dolor, la incredulitat i, en aquests moments més que mai, un renovat afecte respecte la persona de l'amic Jordi Pujol.

Ens coneixem des de fa 65 anys. En el nostre primerencontre, jo tenia 16 anys i ell 20. En aquest llarg període transcorregut des d'aleshores hem coincidit moltes vegades en camps molt diversos d'actuació, socials, cívics, religiosos, polítics, etc.

La seva persona sempre ha estat per a mi una referència, tant en els moments de plena coincidència com quan hem discrepat. He vist en ell un líder tossut en els plantejaments que volia veure adoptats, quan es tractava d'actuacions que creia que convenia realitzar, però alhora també l'he vist sensible en la relació de proximitat amb les persones.

Sempre ha tingut present, en qualsevol circumstància, Catalunya, la nostra pàtria, i a ella l'he vist dedicar la seva vida. Aquesta dedicació i, sobretot, la seva «Obra de Govern», com a president de la Generalitat durant 23 anys, restaran presents per sempre. Ara, aquesta «Obra de Govern» pot restar enfosquida però tornarà a brillar amb llum pròpia quan aquesta boira s'esvaeixi.

Per tot això, no entenc res del que ha passat. Estic desorientat i, com he dit, sento un dolor molt intens. Si no existís la seva autoinculpació no em creuria res. Però aquesta autoinculpació és una realitat. Aquests dies, en resar el Pàrenostre, he sentit, i meditat amb especial deteniment, la frase «no permeteu que caiguem en temptació». És que Jesús ens coneix molt bé. Qui pot dir que no ha caigut mai en cap temptació? Ningú.

Per tant, en aquests moments, els que ens sentim amics de Jordi Pujol ho hem de ser més que

mai. Ell haurà de viure, en primera persona, les conseqüències de les falles que hagi pogut cometre, però l'estimació dels seus amics l'ha de veure al seu costat. Davant d'aquests moments difícils l'ha de sentir a prop d'ell. Tant com ho necessiti.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral
de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Què rebrem, doncs?

Un jove ric pregunta a Jesús què ha de fer per obtenir la vida eterna. És un noi exemplar en l'observança de la Llei. Però, si vol anar a més perfecció, Jesús el convida a vendre els seus béns i seguir-lo. Davant d'aquesta exigència el jove «se n'anà tot trist, perquè tenia molts béns». El Senyor acaba indicant que la riquesa fa difícil l'assoliment del Regne.

L'escena pertany a l'evangeli de sant Mateu i va seguida d'una altra protagonitzada per Pere. Cal notar, per captar el sentit de l'esdeveniment, que les dites de Jesús s'han de llegir a la llum de la primera benaurança: «Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells.»

Pere, que ho ha deixat tot per seguir el Mestre, fa aquesta pregunta: «Mireu, nosaltres ho hem deixat tot i us hem seguit. Què rebrem, doncs?» El lector de l'evangeli podria dir: què li passa ara a

sant Pere? Com és que encara fa càlculs humans? Que no en té prou d'estar amb Jesús? Quines aspiracions humanes el mouen?

Pere, el primer dels apòstols, haurà d'entendre, a poc a poc, el valor infinit del Regne de Déu. Segur que no va entendre del tot la resposta de Jesús. Això d'asseure's en dotze troncs per al judici final i el fet que deixant els lligams patrimonials, fraternals, esponsals, filials... «en rebrà cent vegades més i posseirà la vida eterna». Pere ho haurà comprès tot quan, l'any 64, serà martiritzat a Roma.

L'evolució espiritual de Pere, calculador, el transformarà en l'home que ho dona tot. Fins al do més preuat: la vida mortal. Encara li manquen moltes lliçons al llarg del seguiment del Senyor. Tindrà fracassos, però, acollint-los, optimitzarà la generositat i la magnanimitat. Com Jesucrist, es lliurà a la creu, pel bé de l'Església i del món.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Descans-vacances

Escrivia fa un temps que el fenomen de les vacances, en part, és el resultat de l'incompliment de la setmana, d'origen bíblic, organitzada segons l'esquema de sis dies de feina i el diumenge de descans. Està feta a la mesura d'una societat agrícola o pastorívola, com la dels primers receptors. Per a la cultura industrial d'avui no és suficient, sense que la setmana deixi de ser vàlida. Cal reconèixer que els viatges i el turisme exigeixen vacances. Establerts aquests principis, cal indicar que el cristià les ha d'organitzar sent conseqüent amb la seva fe. M'hi entretinc, i acabo per aquest any.

Diu un proverbi oriental: «Si tens dues monedes, amb una compra un pa i, amb l'altra, un llibre per alimentar-te l'esperit.» La dita val per a tothom. Benet XVI ho deia un dia als qui l'escoltaven a la plaça de Sant Pere. Els suggeria la lectura de la Bíblia, la d'algun dels seus llibres de comprensió fàcil. Deia que algun d'ells es podia llegir en una hora. Suposo que pensava en el de Rut, una narració preciosa i aparentment innocent. I amb aquest, jo afegeixo el d'Ester que, quan el començo em recorda *Les mil i una nits*, i sentint, com a música de fons, el *Sheherazade*, de Rimsky Korsakov. O el de Judit i, a qui li agradi la poesia, o estigui enamorat, el Càntic dels Càntics.

Imagino un període estiuenc a la platja o al costat d'un tranquil llac de muntanya. A qui triï viatjar li recomano que, sense ignorar les guies, es preocupi d'assabentar-se de la riquesa cultural, espiritual i cristiana dels llocs que visiti. Que no perdi la seva identitat, i que no es limiti a deixar-se endur pel programa elaborat per una agència.

Si som capaços de viure és gràcies al fet que contínuament respirem, ens alimentem i bevem i que, simultàniament, ho expulem. Ni l'aigua, ni el calci, ni el iode no s'escapen d'aquest fenomen. Eren uns quants exemples. Res no està fix, res no roman ni reposa. Durant el somni, les nostres neurones estan en activitat contínua.

El repòs biològic total és la mort. L'electroencefalograma pla, clínicament parlant, és signe de traspàs. La inacció total de la matèria-energia, ara em refereixo a l'àmbit còsmic, suposarà la fi del món, entropia *dixit*.

Recordades aquestes necessitats i situant-me en l'àmbit cristià, aquests dies són ocasió d'assistir i viure la litúrgia segons les peculiaritats dels llocs que visitem. Conèixer moviments nous, els quals sorgeixen o progressen avui amb tanta vitalitat, i que no són del nostre entorn, que moltes vegades ens volen fer creure que són els únics. Admirar-ne les expressions artístiques, des de catedrals fins a museus d'art cristià.

No us oblideu, però, del telèfon mòbil perquè, pel fet d'estar de vacances, no deixem de ser responsables; algú ens pot necessitar urgentment. Conec un cas d'algú que es va assabentar que el seu pare havia mort passats dos dies. A més de la pena, els familiars que necessitaven la seva companyia, en van patir l'absència.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La convicció dels testimonis

Els guardes davant de les dones (Mt 28,1-15). La terra trepidava i la pedra sepulcral rodava. Els guardes tremolen de por i es queden com morts. Les dones, en canvi, escolten el missatge de l'àngel, del missatger. Els treu la por (no tingueu por) i les posa en moviment (aneu-hi de seguida). Tot al contrari del que els passa als guardes. Però, l'àngel va més enllà: les considera cercadores de Jesús (el crucificat), les convida a fer l'experiència del buit (el lloc on jeia) i els dóna un missatge per als deixebles: comuniquen la resurrecció i convoqueu-los a una reunió presencial a Galilea. Elles barregen la por amb una alegria desbordant. No especulen ni entren en disquisicions teològiques. Van de pressa, corren. No poden silenciar-ne l'experiència personal.

Només qui es posa en moviment troba el que busca. Jesús se'ls creua pel camí. Les convida a l'alegria (alegreu-vos!), a esvaïr la por (no tingueu por) i a l'anunci (aviseu de seguida els meus germans). La seva reacció: la proximitat (es van apropar), l'adoració (es van prostrar) i el contacte físic (li abracen els peus). Tenen ara la convicció dels testimonis.

Els guardes van a l'autoritat dels grans sacerdots. Aquests, amb els senadors, maquinen una estratègia per desmentir el que ha passat. No hi ha obertura, ni recerca, ni amor a la veritat. Només obcecació. Subornen els soldats amb «molts diners». Han d'acusar els deixebles de robar el cos. Si la reacció del governador és agressiva, fet normal enfront d'una presumpta incapacitat dels soldats de complir la seva missió, ells el tranquil·litzen perquè els guardes no tinguin cap problema. Els soldats s'atenen al que han pactat. Reescriuen la història i en falsegen les dades. Emmetzen l'opinió pública amb un relat que no s'ajusta a la veritat. Res de nou sota la capa del cel. L'evangelista, el text del qual és elaborat gairebé 50 anys després, conclou el fragment així:

«Aquesta versió dels fets s'ha escampat entre els jueus fins al dia d'avui.»

Davant dels testimonis, com les dones, els dirigents manipulen els fets per controlar l'opinió pública. Si cal mentir, es menteix. Si cal pagar molts diners, es paguen. Si la gent descobris la veritat, ells quedarien en evidència. Suborn

**Si cal mentir, es menteix.
Si cal pagar molts diners,
es paguen. Suborn i
manca de transparència**

i manca de transparència. Comptem amb la convivència dels soldats, que extreuen avantatges de la mentida: rebre diners per satisfer-ne la cobdícia i espolsar-se la responsabilitat culpant els deixebles.

Mentrestant, les dones compleixen la seva missió amb el cor ple d'alegria. Han vist i han tocat Jesús. Ja no tenen por de fer el ridícul o que ningú no les cregui. Un testimoni sap de què parla perquè ho viu. Maria Magdalena i l'altra Maria es mouen per conviccions. Els guardes, per diners i per interessos inconfessables. La diferència està clara.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Una alegria enmig d'algunes penes

Amb aquesta obsessió meva d'explicar coses bones, aquesta setmana he tingut una certa dificultat per trobar-ne. Estava passant un d'aquells moments de desencís que tots passem un dia o altre: una de les meves amigues, per les quals he lluitat i patit més, s'havia ficat de nou en un embolic que podia comportar-li conseqüències molt negatives. Vaig tornar de la presó amb la sensació que un altre amic havia «recaigut». La notícia de la mort d'un altre noi que feia temps que jugava amb la seva salut al carrer m'havia deixat feta pols i els problemes als quals era incapaç de

posar-hi remei culminaven el conjunt de notícies negatives.

La meua pregària es va omplir de noms i de súpliques. Que Déu hi faci més que jo.

Però, heus aquí que una alegria em va portar consol. Potser us semblarà una bogeria, però qualsevol cosa que faci feliç una persona és un do de Déu i una font de l'alegria més pura.

Val molt la pena donar aquestes petites alegries a persones que arrossegueu un passat amb dificultats

Tinc una amiga molt gran que durant tota la vida s'ha dedicada a l'ofici més antic, fent el carrer. La vellesa d'aquestes dones acostuma a ser prou trista i donar-los una mica de consol és un goig. Ella sempre ha volgut lluir i, amb els anys, també. Però les circumstàncies l'havien portat a una sèrie de dificultats que es manifestaven en una mena de «síndrome de Diògenes» a casa seva.

Fa uns dies me la vaig trobar i va insistir que l'anés a veure al seu pis perquè tenia una sorpresa per a mi. Quan hi vaig anar el tenia més endreçat que mai. Vaig suposar que era gràcies a la presència d'una treballadora social i unes quantes compres als «xinos» amb flors artificials, gerros, etc. Ella se sentia orgullosa del seu pis. En un moment em va dir que li agradaria sortir en una d'aquelles revistes del cor que ensenyen la casa... I vaig agafar el meu mòbil i vaig fer fotografies de cada racó, sempre protagonitzades per la meua amiga en diferents postures i llocs del pis.

Dos dies després em vaig presentar al centre de gent gran on cada dia va a dinar i a jugar a cartes, i li vaig portar una «revista» feta per mi —ordinador i Photoshop— ensenyant la casa de X., la meua amiga. No us podeu imaginar l'alegria d'aquella dona, el goig d'ensenyar-la a tots els seus companys del casal, lluint els seus millors vestits de gala. Fer una cosa així pot semblar una pèrdua de temps, però val la pena donar aquestes petites alegries a persones que en tenen tan poques i que arrossegueu un passat amb més dificultats que triomfs.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
 - PSICOTÈCNICS
 - LLICÈNCIA D'ARMES
 - LABORALS I ESCOLARS
 - NÀUTICA
- INFORMEU-VOS-EN:**
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Zoom

Eduard Brufau

L'astrònom del Vaticà, el jesuïta nord-americà Guy Consolmagno, ha estat guardonat amb la Medalla Carl Sagan per part de la Societat Astronòmica Americana. Aquesta entitat ha destacat la capacitat del P. Consolmagno per difondre al gran públic els coneixements científics i per saber explicar com la religió i la ciència són perfectament compatibles.

Pelegrins, sense descans, a Jerusalem

Aquestes són les cartes creuades entre Artemio Vítors, pare franciscà a Jerusalem, i Bàrbara Virgil, col·laboradora de «Catalunya Cristiana» i guia de les

Rutes bíbliques i expedicions culturals Ruth Travel. Per la seva actualitat i la seva forta càrrega testimonial, hem volgut publicar-les amb permís dels seus

Jerusalem, dijous 24 de juliol

Estimada Bàrbara, el Senyor et doni la Pau! Com estàs? Espero les teves paraules d'ànims i les teves pregàries en aquests moments difícils que ens toca viure.

Novament ens trobem en una altra situació de no-pau. No sé si s'haurà de catalogar com a guerra, però tot sembla apuntar que sí. Així que, en els meus gairebé 44 anys de presència a Terra Santa, aquesta ja seria la vuitena vegada, sense comptar les dues intifades. Absurd! El que més em preocupa és la situació a la regió. L'altre dia van volar una església nostra a Síria i tots coneixem les notícies de l'Iraq, on els musulmans radicals estan aconseguint que no quedi ni un cristià. I les nostres societats i governs no fan res per impedir-ho!

Com vivim aquesta situació? Encara que se'n parli tant, de Gaza i dels míssils, amb totes les morts, a Jerusalem tot està tranquil, però hi ha una important conseqüència: no hi ha pelegrins. Això significa que molta gent no té feina; i, a vegades, els franciscans, en la seva soledat, ens tornem a sentir «guardians de monuments» per molt importants que siguin. Cal, doncs, reprendre els pelegrinatges i que tornin a ressonar pels carrers de Jerusalem les paraules del salmista: «Quina alegria quan em van dir...!» S'ha de fer alguna cosa concreta i posar en pràctica les paraules de Jesús als seus deixebles: «Doneu-los menjar vosaltres mateixos» (Lc 9,13). Durant els 18 primers dies del mes m'havia trobat més de 1.000 pelegrins a qui feia conferències. Ara, no hi ha ningú. És el millor moment per fer pelegrinatge, perquè no hi ha aquelles aglomeracions gairebé impossibles.

Què podem fer nosaltres i vosaltres? En primer lloc, resar per la pau:

«Desitgeu la pau a Jerusalem!» Hem de resar perquè el Senyor faci caure tots els murs que separen els pobles, especialment els de la intolerància i l'egoisme, i perquè la concòrdia i l'amor puguin regnar a Terra Santa. Hem de ser —a imitació de sant Francesc, «home de pau i artífex de la reconciliació»— instruments de pau. No amb grans discursos, sinó amb fets concrets que ajudin tant com sigui possible a alleujar les necessitats de tants homes i dones. Bastint els ponts de la reconciliació i de l'amor.

Tots hem d'anunciar sense por «l'Evangeli de la pau» (Ef 6,15), perquè estem convençuts que Jesús ha vingut a unir, no a separar: «Ell és la nostra pau, de dos pobles en va fer un de sol, destruint el mur que els separava, i abolint amb el seu propi cos allò que els feia enemics... en ell, n'ha creat un de sol, la nova humanitat.» (Ef 2,14-15).

Si tenim present Crist, no caurem mai en la temptació de pensar que la pau és una realitat que no es podrà aconseguir mai. La pau és possible; buscar-la és deure de tots. Tot i que a vegades, com Abraham, ens toqui esperar «contra tota esperança» (Rm 4,18). Això és el que passa avui a Terra Santa. Crist, en el Sermó de la Muntanya, ha proclamat benaurats «els qui treballen per la pau» (Mt 5,9). Com? Repetint amb sant Francesc: «Que on hi hagi odi, jo hi posi amor; que on hi hagi ofensa, jo hi posi perdó...; que on hi hagi tenebres, jo hi posi llum; que on hi hagi tristesa, jo hi posi alegria.»

He acabat de preparar, o gairebé, l'edició italiana del meu llibre *Con alegría franciscana*, i espero que ja surti la 2a edició de l'espanyola. I quan em queda temps el dedico a treballar en el llibre sobre el Cenacle. Com pots veure, no m'avorreixo.

Crec que t'estic cansant.

Et tinc molt present en les meves oracions davant el Sant Sepulcre, a tu i als teus éssers estimats.

Petons i abraçades amb molt d'afecte.

P. ARTEMIO VÍTORES
Franciscà

Barcelona, 1 d'agost

Molt estimat Artemio, t'asseguro que des d'aquí fem tot el que podem, i seguim portant de viatge els nostres grups de pelegrins. Encara que moltes persones el cancel·len, els religiosos i els pelegrins que ho decideixen lliurement continuen arribant a Terra Santa. Van anar-hi fa una setmana el grup d'Oblats de Montserrat amb 40 pelegrins; durant les properes setmanes hi peregrinaran una parròquia de Girona i claretians de Barcelona junts. Espero poder venir al setembre amb el pelegrinatge de Mn. Ramon del bisbat d'Urgell, i fer-te una forta abraçada.

M'agradaria portar-te de regal la pau tan desitjada per tots, la comprensió i la confiança per part de tots, no només de les parts implicades concretament sinó la de tots nosaltres també. Pensa que viatjo molt pel món, i t'asseguro que la millor «medicina» per la pau és la confiança. Reclamo l'hospitalitat amb què en el nostre esperit tots hem d'acollir i ser acollits. Una abraçada molt afectuosa, el dilluns aniré a Armènia i després al sud d'Etiòpia. (Estic publicant una altra vegada articles a *Catalunya Cristiana*, ja te'ls enviaré, aquest és el tercer any...)

BÀRBARA VIRGIL
Rutes bíbliques i expedicions culturals
Ruth Travel
barbarasaloum@yahoo.es

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Benedicció

A la família em van educar en costums cristians, com la benedicció de la taula abans de dinar. Anys després veig que això s'ha perdut i fins i tot es veu estrany. Per motius de feina acostumo a dinar força fora de casa i sovint en dinars de feina. Abans de començar sempre faig el senyal de la creu i dono gràcies al Senyor. Ningú no acostuma a dir res, però veig en els rostres expressions de perplexitat o certs somriures. He de renunciar al meu costum o simplement fer-ho interiorment?

En primer lloc, vull felicitar-lo per l'educació rebuda i per la seva coherència. És cert que en alguns ambients es veu estrany el que hauria de ser molt normal, però el veritablement estrany són aquests ambients. Avui passen coses molt rares. Per exemple, veiem algú amb una gel·laba al carrer i ho veiem, com ha de ser, el més normal del món i, en canvi, veiem un religiós o sacerdot amb el seu hàbit i ens el quedem mirant com si fos un marcià. Avui hi ha «cristians» que critiquen que una noia musulmana porti un mocador discret al cap i en canvi es queden tan amples quan les seves filles ja grans van mig nues pel carrer... Exemples que jo he constatat en nombroses ocasions.

Un cop, fa anys, vaig anar a una església on celebraven la santa missa i jo em vaig agenollar en el moment de la consagració. Vaig ser l'únic que va fer aquest gest. Una dona se'm va apropar i em va dir que això ja no es feia... Avui tothom parla de respecte a les pròpies conviccions i això és bo, i seria encara millor que tothom ho prediqués amb l'exemple. Continui beneint la taula en públic amb la mateixa naturalitat que un musulmà s'encarregarà que no li serveixin carn de porc. Beneir la taula és un gest de fe amb profundes arrels bíbliques. El cardenal Bergoglio explicava emocionat el que li va dir un cop un rabí: «Nosaltres, si mengéssim sense beneir, tindríem la impressió que robem a Déu.» No ho dubti: beneir és molt saludable i més amb tantes «energies negatives» que circulen. I segur que són més els que l'admiren per la seva coherència que els escèptics i burletes.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Pelegrinatge de les Germanetes dels Ancians Desemparats a Aitona

Redacció
Aitona

En els darrers dies de juny, com ja és tradició de cada any, les Germanetes Juniores de Tercera Provació, destinades a València, on hi ha la Casa Mare de la congregació de les Germanetes dels Ancians Desemparats, van visitar el que elles anomenen «llocs sants de la congregació» per veure i venerar les arrels i bressol del seu Institut.

Aquests llocs són: Aitona, a la província de Lleida, on va néixer santa Teresa Jornet Ibars, primera mare general de la congregació i anomenada fundadora pel seu influx del tot decisiu en la conformació de l'Institut. Barbastre, on es funda la congregació; Osca, on va viure el fundador, servent de Déu Saturnino López Novoa, i allà va rebre el carisma de fundar, va redactar les constitucions del nou Institut i va posar les bases per a la seva consolidació, i on va morir el 1905. I Sigüenza (Guadalajara) on va néixer i viure els primers anys el fundador.

El pelegrinatge a Aitona va tenir lloc el 25 de juny. Va ser un dia esplèndid en aquesta terra emotiva en la qual va néixer, d'una família senzilla i cristiana, la nena Teresa Jornet Ibars. A Aitona va néixer també a la gràcia, essent batejada a la parròquia de Sant Antolí i aquí va començar a forjar des de la infància l'amor als pobres, exemple que va viure i aprendre de la seva família.

El dia intens el vam començar visitant l'ermita de Sant Joan de Carratalà, on la nostra santa mare Teresa solia anar tots els diumenges, acompanyada per les seves amigues, per resar el Rosari, fent el Via Crucis

pel camí.

Què es pot dir de l'esperit de pau que hi ha a la cova del pare Palau, oncle de Teresa Jornet? Com descriure el que l'ànima sent quan respira la santedat que guarden aquestes ermites! Allà, persones que a simple vista semblaven bons cristians, però que duïen a l'interior un gran amor a la voluntat de Déu, ho reflectien i transmetien.

Les Germanes Juniores vam copsar aquesta essència que té l'aire de la zona, que ens convidava a ser molt fidels i constants, a ser signe que Déu és entre nosaltres i que ens diu que la santedat és per a tot el qui vol ser realment feliç, actuar sense tenir en compte què diran, i el més especial que Ell se'ns dona totalment i només podem correspondre al seu amor amb una vida sense reserves, totalment lliurada.

Després vam visitar la primera casa asil que va haver-hi a Aitona, edificada el 1891 en una propietat de la família Jornet-Ibars i primera fundació de la congregació a Catalunya.

Caritat de Crist

Teresa Jornet va voler portar la caritat de Crist al seu poble natal, on confiava en la generositat i bon cor dels seus paisans i així donar calor i aixopluc, espiritual i corporal, a molts ancians desemparats. «Cuidar els cosos per salvar les ànimes» va ser una

de les màximes cèlebres.

En aquesta primera casa asil, avui convertida en museu, el bisbe de la diòcesi, Mons. Joan Piris, va celebrar l'Eucaristia, concelebrant el rector Mn. Francisco José Ribas. Va ser una missa viscuda amb fervor que ens va produir goig i gran assossec i pau en l'ànima.

Tot seguit, vam visitar la casa natal de santa Teresa Jornet, on es conserva l'habitació, paviment, bigues..., tot això evocant-nos la infància de qui serà una heroïna de la caritat i patrona de l'ancianitat actualment a 13 països.

Finalment, acompanyades del rector, Mn. Paco, vam anar a la parròquia de Sant Antolí, on els pares de Teresa Jornet van contraure matrimoni i on ella va rebre el Baptisme i posteriorment el sagrament de la Confirmació. Davant de l'altar i la

seva imatge en una capella lateral, vam poder resar i renovar el nostre propòsit ferm de ser fidels fins a la mort a la nostra condició de filles de Déu i viure la nostra consagració a Ell per sobre de tot.

Déu premiï els qui han organitzat i fet possible aquesta visita guiada. Les Germanetes Juniores, amb profund agraïment, demanem al Senyor per aquest poble d'Aitona, pels seus habitants i especialment per la nostra comunitat de Germanetes que aquí, amb la seva missió callada i sacrificada, fan viu el carisma dels nostres pares fundadors; també per tot Catalunya, perquè continuï deixant-se treballar per l'obra de Déu en el seu cor. Que entre la seva noble gent fructifiquin nous cristians que lliurin la vida per la causa de l'Evangelí, i anunciïn el regne d'amor que Crist vol que s'instauri a la terra.

Aigua viva. Idees per viure intensament la vida

L'Àngelus, universalitat de la llum virginal

Jordi-Maria d'Arquer

El resem corrents, sempre amb pressa... Acostumats al migdia, ens cau a una hora en la qual solem fer tantes coses. Hem pensat, però, en allò que resem? O només ho *diem*? No se sap quin és l'origen d'aquesta pregària, però traspua una gran pedagogia per a l'home del carrer que la resa. No pretenc escriure un tractat, només aturar-me a pensar, a pregar amb senzillesa. L'origen sembla que és remot, i com tot allò remot, va acompanyat de misteri i de llegenda. Tot i que, sigui com sigui, l'origen com a tal el tenim en la Bona Notícia, que això significa i és l'Evangelí.

Bona Notícia. Que un àngel de Déu li prometi la redempció, l'exaltació d'Israel a una verge d'una ciutat oblidada com Natzaret, dominada i sotmesa com tot Israel pels romans, és una bona notícia. I no una redempció qualsevol, sinó obrada pel mateix Fill de Déu.

Misteri. Això és el que transmet la pregària de l'Àngelus. Que l'àngel del Senyor anunciï a la Mare de Déu —una verge desconeguda i pobra— que d'ella

Déu: si creiem i som fidels com la Mare de Déu, assolirem la Promesa, el Regne de Déu!

naixerà el Fill de Déu és un misteri. Com la mateixa existència de Déu, envoltada pel misteri. Creiem en Ell per la fe, com la Mare de Déu va creure l'àngel per la fe.

Promesa, compliment, certesa. El Fill de la Verge desconeguda serà el Fill de Déu, però no d'una manera espiritual, sinó *en la carn*. I efectivament, així apleix Déu la seva paraula: la Verge concep el Fill de Déu, i es fa Home: ja no pot haver-hi dubtes, dubte que en cap moment va estar en el pensament de la Mare de Déu. I en aquell naixement es compleix la Paraula que Déu havia fet al seu poble, Israel. És la nostra pròpia vida, i la nostra Vida.

Llum, enteniment. Gràcies a aquest naixement, la Llum il·lumina les nacions, no només Israel. Habita entre nosaltres. A la Creu, però una creu que porta a la Resurrecció.

Universalitat. També a nosaltres se'ns promet aquella Resurrecció en el Fill de Déu, assolirem la Promesa, el Regne de Déu!

[CatCristEstiu]

SUPLEMENT D'ESTIU CULTURAL I SOLIDARI

NÚM. 6

Petjades de la Seva Presència

El secret de Déu

Carlos Dorado
Sacerdot de Getafe

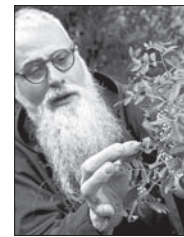
**«Maria guardava tot això en el seu cor i ho meditava»
(Lc 2,19)**

La flor que habitualment anomenem *margarida* oculta una complexitat de centenars de petites flors en el seu interior. Tots els grups interiors grocs del cercle són una flor cadascun, i els pètals blancs pertanyen a flors diferents d'aquest grup immens. Per això se les anomena flors compostes. Totes elles, però, creixen unides per formar el que aparentment és una sola flor. Només qui sap

mirar amb deteniment descobreix el secret d'aquestes flors. Maria, la mare de Jesús, viu durant tota la vida fiant-se de Déu, amb senzillesa, amb confiança plena. Pateix la incomprensió de ser escollida, d'haver de fugir a Egipte, de veure com el seu fill no acaba de manifestar-se, de com després de manifestar-se el volen matar, de com mor... Les moltes dificultats i manques de sentit s'entendran al final del camí, després de la resurrecció. Maria no es queixa mai a Déu, ni li retreu res, només hi confia. Ella ens ensenya a mirar amb senzillesa i alhora amb profunditat, esperant el temps de Déu i refiant-se del seu camí. Maria ens mostra el secret de Déu.

Tradicions culinàries

Les hortalisses i els confitats en els àpats dels caputxins

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels Caputxins de Catalunya

En aquests articles estiuencs no puc pas deixar de fer esment de la valuosa contribució dels framenors caputxins a l'horticultura i a la jardineria; una aportació que trobem exposada en el llibretó titulat *Lo jardiner, hortolà y florista* redactat «segons la pràctica y costums dels PP. Caputxins», que l'any 1852 s'estampà a Barcelona durant l'exclaustració de la vida religiosa, i que fou reeditat, novament, l'any 1881. En aquest petit tractat agrari d'inspiració caputxina hom hi descobreix la peculiar aportació dels hortolans caputxins a propòsit del «temps y modo de sembrar y plantar», i se'ns explica la manera de salvar les sements massa velles i, també, com regar els planters per tal d'assegurar la naixença d'un major nombre de plantes: «Si las llavors són velles, se posan antes en remull: las vuídas [: buides!] van sobre la aigua. Los planters que comensan a néixer millor se regan ab cantimplora»; (BHC, *Lo jardiner hortolà*).

Posades al servei de la cuina caputxina, en les pàgines de *Lo jardiner hortolà* hom hi troba, també, una detallada exposició sobre la manera de conservar les verdures i hortalisses per als àpats conventuals del temps d'hivern; per exemple la manera més eficaç per guardar les carxofes, els pèsols i tirabecs (que en l'argot dels caputxins en deien *Catxáxos*), els espàrrecs i la coliflor; i el «modo de conservar las monjetas verdes durant l'hivern», i la manera pròpia dels caputxins de confitar «préssecs verds confitats», d'adobar taronges

i llimones, i com guardar els melons; tot en funció de la vida d'austeritat i pobresa, i a les envistes d'assolir un màxim aprofitament de les verdures produïdes en les hortes conventuals, tal com feien també els pagesos dels estaments pobres en previsió del temps hivernal. És molt suggeridora la manera de confitar les bajoques o tavelles de mongeta verda amb llard i, sobretot, la manera de conservar profitosament els tomàquets i les altres hortalisses i així poder-ne disposar a la cuina en temps d'hivern.

L'elaboració d'aquests confitats va molt lligada a la tradició culinària dels caputxins, tal com ho testimonia el text d'un tractat manuscrit de fra Sever d'Olot (+ 1802) on articulà l'art de cuinar amb l'horticultura. Fra Sever explicà la manera adient d'empeltar, d'identificar correctament les llavors o sements i, alhora, aportà diverses tècniques per lluitar contra les plagues d'insectes que solien afectar els conreus de les hortes (tal com era habitual en d'altres tractats manuscrits d'aquesta època), a més d'oferir valuoses instruccions per poder garantir la conservació de la fruita i la verdura. El gravat que s'ha triat per il·lustrar aquest article representa sant Medir, venerat per la pagesia de casa nostra, mentre sembla faves.

El gravat representa sant Medir, venerat per la pagesia de casa nostra, mentre sembla faves

Viatjant pel món

Les ciutats perfumades

Les ciutats perfumades, aquest és el títol d'un llibret que recull informació sobre una de les rutes més interessants i poc transitades del Pròxim Orient. Es tracta de les ciutats nabatees del Nègueb, al sud d'Israel. Llocs com Mamshit, Shivta, Nitzana, Avdat, avui són jaciments arqueològics, restes d'un passat cristià atrafegat enmig del desert.

El primer cop que vaig visitar aquests indrets va ser de la mà del professor Dr. Pau Figueres, especialista en arqueologia cristiana del Nègueb i professor a la Universitat Ben Gurion a Israel. Recordo arribar a Avdat, en el nostre cotxe tot terreny, just al vespre quan el sol ja es mostrava una mica més amable.

Avdat em va impressionar per la bellesa i el silenci de l'entorn, tan lluny de tot... Va ser una important ciutat nabatea, després romana, i posteriorment bizantina, és a dir amb molts segles d'història, gairebé mil anys de vida activa, amb les seves èpoques de prosperitat i de decadència. Quan veus les imponents runes, entens la seva glòria perduda. Era una de les ciutats lligades a la ruta que venia des de Petra, i més enllà, per portar les espècies en el seu camí

Avdat va ser una important ciutat nabatea, després romana, i posteriorment bizantina

cap al Mediterrani.

El cristianisme va arribar molt d'hora a Avdat. Durant el període bizantí l'economia del Nègueb depenia en part de l'agricultura i en part del servei que es donava als pelegrins que es dirigien cap al Sinaí en el seu camí de visita als llocs sants. Nombrosos monestirs i esglésies ens

n'han deixat testimoni. Segons les làpides funeràries, rebem una informació interessant del nombre d'habitants de la zona: Halutza devia tenir uns deu mil habitants; Nitzana, quatre mil; Avdat, tres mil, i Mamshit, mil cinc-cents.

A Avdat és bonic passejar entre les runes del temple nabateu a l'acròpoli i sobretot entre les restes de les esglésies. M'agraden els antics grans baptisteris de pedra d'aquestes esglésies, perquè em recorden el baptisteri que també un dia vaig visitar a les runes de l'imponent Qala'at Simeon a Alep, Síria.

L'endemà del bateig de la Maria a Alep, vam anar a visitar aquells llocs que un dia van ser plens d'activitat cristiana, similars en la solitud d'aquestes runes del Nègueb. Ens vam acostar de nou al baptisteri, i lligats en l'esdevenidor dels fets, vam tenir una mirada de complicitat vers les runes del lloc, vam unir el nostre cor al de molts batejats que en aquell indret havien optat per un camí a seguir comú en la fe de Crist, i en el nostre silenci tornaven les paraules del benaurat sant Pau: «Un sol Senyor, una sola fe, un sol baptisme, un sol cos i un sol Esperit, un sol Déu i Pare de tots, que és pertot i en tots nosaltres.»

Bàrbara Virgil
Rutes bíbliques i expedicions culturals
Ruth Travel

Estiu solidari

Acollida i generositat

El cap de setmana passat vam dinar amb uns joves que viuen a «la zona alta» de Huatabampo que ens volien conèixer. Més tard ens van portar a veure el mar i vam poder intercanviar opinions i visions sobre la societat. La nostra intenció és que coneguin i s'apropin a una realitat que tot i ser molt propera és desconeguda. Creiem que podrien aportar el seu petit granet de sorra al projecte Bosco.

El diumenge vam assistir a la festa d'aniversari d'un any de la Maya, una de les nenes de l'oratori. Són moltes les persones que ens conviden a les seves humils celebracions i senzilles llars. D'altres, directament ens porten plats que han cuinat especialment per nosaltres. De menjar, no ens en falta, i de fet, podríem dedicar un article sencer a parlar sobre aquest tema, però per resumir direm que tot pica massa per als catalans i poc per als mexicans.

El dilluns vam conèixer la trista notícia que un dels monitors havia tingut un accident de moto. Va xocar amb un altre motorista, i podria haver

Ahir vam pintar el camp de beisbol i a la tarda molts nens i nenes hi jugaven il·lusionats

entusiasmats per ensenyar el que han après i alhora tristos perquè ja s'acaba. Molts d'ells faran dues setmanes de vacances acompanyats dels seus familiars abans de començar de nou les classes. La resta continuarà trobant les portes obertes al Bosco per seguir gaudint del joc i l'esport.

Anna Figueras i
Carles del Aguila

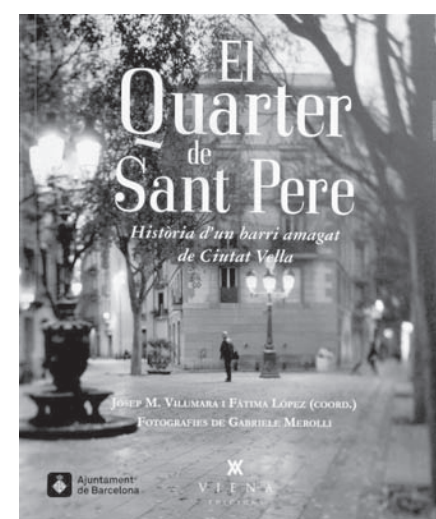
Llibres

ANTONIO GARGALLO GIL
El psicólogo de Nazaret
Editorial Didacbook, 2014, 260 pàg.

JOAN PLANELLAS i BARNOSELL
La Iglesia de los pobres en el Concilio Vaticano II
Herder Editorial, 2014, 300 pàg.

MÀRIUS CAROL
Un estiu a l'Empordà
Columna Edicions, 2014, 240 pàg.

JOSEP M. VILUMARA i FÀTIMA LÓPEZ
El quarter de Sant Pere
Viena Edicions, 2014, 192 pàg.

La Cristina és una periodista que ha perdut la il·lusió per la vida. La tristesa s'incrusta amb tanta força en el seu ésser que fins i tot desitja morir. El destí la sorprendrà a través de Naim, un psicòleg provinent de Natzaret amb qui realitzarà una teràpia poc convencional que li permetrà conèixer l'essència de la veritat i la vida, mitjançant la contemplació i la psicologia de l'home més feliç que s'ha conegut: Jesús de Natzaret.

Sol dir-se que la qüestió de la pobresa ha tingut una recepció defectuosa en l'Església postconciliar. Els passatges del Concili Vaticà II sobre la pobresa són molt explícits. Amb la serenitat que brinda el temps transcorregut, el capellà i teòleg Joan Planellas valora en aquest llibre els debats i els textos conciliaris sobre aquesta qüestió perquè, rescatats de l'oblit, puguin esdevenir clau per a l'Església del segle XXI.

El Marc és un prestigiós periodista que es veu obligat a tornar a Londres, on exerceix de corresponsal per a un important diari de Barcelona. El seu retorn coincideix amb la mort del seu oncle, que li deixa en herència una masia rodejada de vinyes a l'Empordà, on havia passat els estius de la seva adolescència. El paisatge, els records i la presència de dues dones molt diferents li canviaran la vida per sempre...

Aquesta obra, àmpliament il·lustrada amb gravats, mapes, fotografies històriques i imatges actuals de Gabriele Merolli, permet descobrir els racons amagats de l'antic districte de Sant Pere —format al voltant del convent de Santa Caterina i del monestir de Sant Pere—, així com conèixer la transcendència de la seva expansió medieval i el paper fonamental que va tenir en la defensa de Barcelona durant el setge del 1714.

La capital del Baix Camp és una ciutat amb un fort esperit comercial que arquitectònicament s'ha traduït en un valuós patrimoni modernista. Però juntament amb les cases de la burgesia, Reus també conserva nombroses esglésies amb molts més segles d'història, dues de les quals mantenen una forta personalitat: el Santuari de la Misericòrdia, lloc on es venera la patrona de la ciutat, i la Prioral de Sant Pere, l'església més antiga de Reus.

Temples històrics

SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE LA MISERICÒRDIA

Als afores de Reus trobem el Santuari de la Mare de Déu de la Misericòrdia, patrona de la ciutat. Quan hi arribem el sol d'estiu hi toca de ple i tot l'exterior de l'edifici adquireix un to càlid intens. Entrem al santuari i ens rep afablement el rector, Mn. Antoni Roquer, que ens explica l'origen de la devoció: «A les acaballes del segle XVI, durant una epidèmia de pesta, la Mare de Déu es va aparèixer a una pastora en un camp i li va dir que si li construïen una capella en aquell indret Reus quedaria lliure de la plaga. Ella ho va fer saber a les autoritats del municipi, aquestes van construir el santuari i la pesta es va acabar.» Mn. Roquer ens fa saber que, en ser una iniciativa de l'Ajuntament, el santuari té encara avui la peculiaritat de ser de propietat municipal.

Davant mateix de l'altar el rector ens assenyala el retaule principal, que envolta la imatge de la Mare de Déu. Les columnes salomòniques, el pa d'or i els nombrosos angelets ens indiquen que és una típica obra barroca. Però Mn. Roquer ens informa que en realitat és un retaule de després de la guerra, i que es va fer seguint fidelment l'original barroc, cremat l'any 1936. «La imatge de la Mare de Déu també es va perdre i l'actual és obra d'Enric Monjo. Els sants que hi ha a banda i banda de la imatge són sant Joaquim i santa Anna, i van ser fets per l'escultor de Reus Joan Rebull.» Abans de pujar al cambril fem un tomb per l'església, on podem veure coneguts sants reusencs com ara sant Bernat Calbó o santa Maria Rosa Molas. En una altra capella veiem una reproducció de la Mare de Déu de Guadalupe, que va ser adquirida pel general Prim, reusenc il·lustre, en una campanya militar a Mèxic.

Enfilem cap al cambril passant per espais fidelment reconstruïts segons l'original barroc. La petita i delicada imatge de la Mare de Déu de la Misericòrdia està revestida d'un elaborat mantell sostingut per dos àngels. Aquesta representació tan menuda expressa perfectament el gran misteri de Maria: als ulls dels homes la Mare de Déu era una noia més, que passava fàcilment desapercibuda, però precisament per ser tan poca cosa va ser elegida, elevada i coronada per Déu. Des del seu cambril la humil Mare de Déu intercedeix per aquells que es reconeixen petits com ella.

Mn. Antoni Roquer ens comenta que Antoni Gaudí, el reusenc més internacional, «va fer un projecte arquitectònic per l'exterior del santuari. El que ell proposava, però, era massa ambiciós per a l'Ajuntament, que va considerar

que els costos serien massa elevats. Vist des d'avui és una autèntica llàstima, però va anar així». El rector del santuari també ens explica l'amor de Reus per la seva patrona: «La Misericòrdia és molt estimada pels reusencs, fins i tot els no creients se la senten molt seva. Aquí al santuari sempre hi trobaràs algú, i aquesta presència, aquest amor per la Mare de Déu, és un veritable tresor.»

Eduard
Brufau

ESPIRITUALS URBANES

òrics de Reus

ESGLÉSIA PRIORAL DE SANT PERE

Al centre de Reus, a quatre passes de la concorreguda plaça del Mercadal, s'ubica la prioral de Sant Pere, la parròquia més antiga de la ciutat. El seu altíssim campanar es veu des de diversos punts de la ciutat, i per al foraster que acaba d'arribar serveix com a punt d'orientació. La pedra clara amb què està construïda aquesta església reflecteix la llum del sol, i gairebé sembla que tingui llum pròpia

Mn. Roquer, el rector de la Misericòrdia, també ens fa de guia per la prioral de Sant Pere. En entrar ens trobem amb un magnífic interior completament gòtic, una sola nau molt ampla, com passa amb tants edificis del gòtic català. Aquest gran espai diàfan sense pilars permet que des de qualsevol punt es vegi perfectament l'altar. A l'esquerra de l'entrada trobem la capella baptismal amb una imatge de Sant Joan Baptista i un Calvari. «Aquí van ser batejades generacions de reusencs», ens explica Mn. Roquer, «entre ells el general Prim, santa Maria Rosa Molas, Marià Fortuny o Antoni Gaudí. I aquestes imatges pertanyien a l'antic retaule barroc, que el 1936 va ser cremat en bona part».

Avancem cap a l'altar major, darrere del qual hi ha una elegant imatge de Sant Pere, sumptuosament assegut a la càtedra i envoltat d'àngels i Pares de l'Església. En un costat del presbiteri, tocant a la paret, ens fixem en una llàntia solitària. Mn. Roquer ens treu de dubtes: «És la candela de la pesta... Quan la Mare de Déu es va aparèixer a la pastoreta també li va dir que a Sant Pere tinguessin sempre encesa aquesta llàntia, perquè allunyaria la pesta de la ciutat. Al voltant hi ha escrits els noms de totes les parròquies de Reus.»

Des d'aquest punt veiem el gran cor que hi ha a sobre de l'entrada, on hi ha un bonic orgue que acompanya i solemnitza la litúrgia. Per damunt de l'instrument hi ha una rosassa sòbria i elegant per on es filtra la llum intensa de la tarda d'estiu. El nostre guia ens explica que «tota l'església és d'un gòtic tardà, del segle XVI, però quan van arribar a la façana els constructors es van decantar per un estil més renaixentista, perquè el gòtic ja havia quedat molt enrere. En la rosassa podem veure aquest canvi».

Anem a la capella del Santíssim, construïda en un estil clàssic. El color fosc de columnes i frisos destaca amb el blanc dels carreus, cosa que dona a la capella una curiosa varietat cromàtica i una gran elegància. A part del sagrari actual, a la paret i per damunt d'aquest està situat un sagrari històric, que, com les imatges de la capella del Santíssim, també formava part del retaule major. A banda i banda de la capella veiem els sepulcres barrocs d'alabastre dels marquesos de Tamarit, que estan representats en posició orant de cara a l'altar. Encara que les escultures van ser mutilades durant el 1936, els sepulcres donen una bona idea de la sumptuositat amb què aquests nobles van voler passar a la posteritat. Mn. Roquer ens fa fixar en una gran làpida que hi ha en aquesta capella: «Aquí hi ha el cor de Marià Fortuny. El gran pintor de Reus va expressar la voluntat que el seu cor reposés a la seva ciutat natal, a la qual se sentia tan vinculat.»

Ens acomiadem d'aquesta acollidora ciutat comercial gaudint de la pau que es respira a l'església gòtica de Sant Pere. La candela de la Misericòrdia que sempre crema, el cor de Marià Fortuny preservat vora el Santíssim ens parlen de l'ànima més profunda de Reus. D'una manera silenciosa, amb el seu batec la Misericòrdia i Sant Pere donen vida a aquesta animada ciutat.

Pelegrinatges del 2014

ETIÒPIA

Del 18 al 30 d'agost

Tribus i cristians del sud

CUBA

Del 7 al 18 d'octubre

Santuari de la Verge de la Caritat
del Cobre i ruta cultural en
homenatge als indians

TERRA SANTA

Del 26 novembre al 3 desembre

Sortides recomanades per CLUB MÉS AMICS
amb prevere acompanyant del grup des de
Barcelona:

Del 29 agost al 5 setembre

LIGÚRIA i EMÍLIA-ROMANYA

Ruta de fe i cultura pel nord d'Itàlia

ETIÒPIA

Del 12 al 24 de gener 2015

Cristianisme etiop. Celebració de l'Epifania
Timkat - a la Jerusalem africana - Lalibela.

L'Església i la Gran Guerra

El genocidi armeni

L'any 2011 durant l'exposició *Lux in arcana* s'anunciava la imminent aparició d'un llibre sobre el genocidi armeni amb documents esgarrifosos trobats al que es mal anomena Arxius Secrets del Vaticà.

Efectivament al final de l'Imperi Otomà, els turcs van perpetrar un genocidi sobre els armenis, cristians, alhora que perdien la guerra i se'ls esfondraven les restes del seu imperi.

Benet XV, com que no va poder aturar la guerra en la qual van participar uns 66 milions de soldats, almenys vint dels quals eren catòlics, va mantenir-se neutral respecte de qualsevol part bel·ligerant, aplicant els Evangelis. La I Guerra Mundial li va sortir molt cara perquè ni en la guerra ni en la pau vencedors i perdedors no li van perdonar que no els hagués recolzat.

El Vaticà engegà moltes iniciatives humanitàries. Una de les més importants va ser la de crear com una mena d'oficina on obtenien informació sobre on eren i com estaven els soldats fets presoners i l'enviaven a les famílies per a tranquil·litat de saber que els seus parents eren vius, també la d'ajudar els milers de desplaçats a causa de la guerra i la proximitat del front, i en altres casos,

El genocidi armeni havia començat el 1894 i va continuar durant anys de manera dura i implacable, precursora dels sistemes nazis

Joan Pallarès-Personat
Historiador

com aquest de l'armeni, documentar les atrocitats.

Turquia, que prohibeix parlar del genocidi armeni encara cent anys després, i el nega, torturava els armenis, els soldats. En juguesques obrien amb les baionetes els ventres de les mares per saber el sexe dels fetus, però el genocidi rematat el 1915, venia de lluny, havia començat el 1894 i va continuar durant anys de manera dura i implacable, precursora dels sistemes nazis.

El 1917, el Papa, fart de la guerra, va presentar un pla de pau, de set punts, que no només va ser rebutjat pels aliats, sinó fins i tot escarnit i menyspreat. Només el govern alemany el va veure prou acceptable com per parlar-ne. Al cap de poc, el president Wilson dels Estats Units d'Amèrica, inspirant-se en els set punts de Benet XV, va redactar els famosos Catorze Punts que es van discutir al Tractat de Versalles.

Espanya no va entrar mai en guerra i la neutralitat li va comportar un gran benefici econòmic. Paradoxalment, la terrible epidèmia de grip que assolà Europa, que estava en condicions miserables, els anys 1918 i 1919, amb vint-i-dos milions de morts, rep el nom de «grip espanyola».

Estiu en família: manual d'instruccions

Si fem vacances, fem vacances!

Pares i mares: sou dels que dieu que les vacances no haurien de ser «vagàncies»? Doncs mireu, diu el llibre del Cohèlet, a la Bíblia, que «hi ha un temps per a cada cosa», i que «cada cosa té el seu temps». Així passa també amb el temps de vacances, que hauria de ser:

Un temps per conuiu, no per aïllar-se (per tant, un bon moment per a una experiència de colònies o campaments). Un temps per educar-se, no per embrutir-se (per tant, no deixem que estar davant una pantalla-la-que-sigui esdevingui l'única activitat de molts dies). Un temps per gaudir, no per angoixar-se (per tant, no ens passem amb un munt de quaderns de vacances: el que ens ha recomanat l'escola, un altre que hem comprat nosaltres i un especial d'anglès, i...).

Un temps per descansar, no per estressar-se (per tant, no ens atabalem si el ritme vital s'altera una mica, i es lleven més tard —sempre que no sigui perquè nit rere nit surten, que no seria gaire recomanable!—). Un temps flexible, no un temps hiperocupat (per tant, compte si fem un viatge, que no tinguem tots els minuts del dia pautats i haguem d'anar corrent tot el dia! Un hauria de

Són unes bones vacances aquelles que permeten que es produeixi creixement de l'autonomia, experiències de convivència

Juanjo Fernández
és escriptor i conferenciant,
i ofereix xerrades a alumnes,
mestres i famílies
www.juanjofernandez.cat

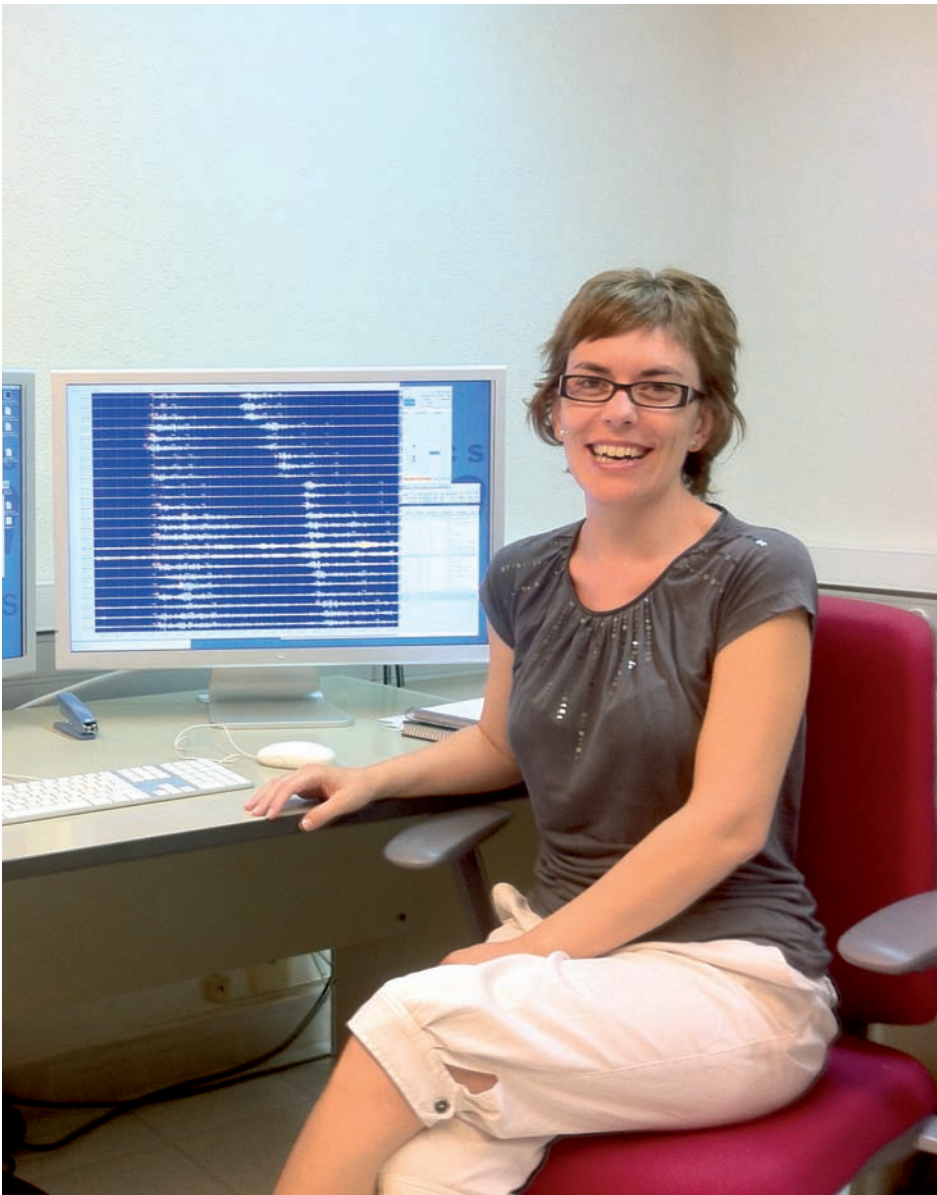
poder-se «avorrir» en algun moment durant les vacances).

Així doncs, quines són unes bones vacances?

Són unes bones vacances aquelles que permeten que es produeixi creixement de l'autonomia (quan acaben les vacances i han crescut, però, sobretot, s'han fet més «grans»), experiències de convivència (amb altres nens i nenes... i amb nosaltres, els seus pares!), educació de la sensibilitat (amb contemplació de paisatges, visites a llocs culturals i, sobretot, descobriments!), actituds de solidaritat i capacitat de compartir (han compartit el seu temps, l'aliment...? Han tingut ocasió d'oferir-lo amb gratuïtat?), creixement de la iniciativa i la creativitat (preparació

de festivals, construcció de cabanes, realització de projectes en colla...), actituds de compromís, tolerància, obertura (el contacte amb persones d'altres procedències, altres cultures, altres escales de valors...), el conreu d'aficions (esport, maquetes, música, lectura, dibuix...), respecte a l'entorn (la natura, el patrimoni arquitectònic...).

Doncs vinga, pares, mares i fills: si feu vacances, feu vacances!

L'entrevista de l'estiu

Estefania Blanch, investigadora de l'Observatori de l'Ebre

«Cada cop la Lluna s'està allunyant més de la Terra»

Carme Munté

Durant tres dies intensius del mes de juliol, la Universitat d'Estiu Ramon Llull ha ofert el curs *Anem a tocar el cel*, a l'Observatori de l'Ebre-URL de Roquetes. Ha estat coordinat per Estefania Blanch, doctora en Física per la Universitat Ramon Llull, investigadora de l'Observatori de l'Ebre i divulgadora científica. La primera vegada que Estefania Blanch va observar el cel amb telescopi va ser a la Universitat, fent les pràctiques d'Astronomia. Des de llavors, no es cansa de recomanar a tothom que miri la Lluna i els planetes: «És fantàstic veure la reacció de la gent, és similar a la que vaig tenir jo fa temps.»

L'estiu és propici per observar el cel?

La veritat és que no és la millor època de l'any per observar el cel a la nostra zona, ja que la calor fa que hi hagi més humitat a l'atmosfera i per tant, tret que sigui un dia ventós, el cel no està tan nítid com a l'hivern. Però durant l'estiu és quan més temps tenim per observar el cel, no anem tan atragats, estem més temps al carrer, les nits són agradables i és més fàcil trobar una estona per mirar cap al cel.

Aquest mes d'agost, quins dies són més indicats per observar el cel?

De l'11 al 13, ja que són els dies de més intensitat de la pluja d'estels coneguda popularment com les Llàgrimes de Sant Llorenç. Es tracta d'una pluja de meteors que succeeix cada any quan la Terra, en el seu viatge al voltant del Sol, passa pel lloc d'acumulació de petits fragments que ha deixat el cometa *Swift-Tuttle*. Quan aquestes partícules entren a l'atmosfera a altes velocitats, el fregament amb els gasos de l'atmosfera fa que es desintegren abans d'arribar a la superfície. Tot i que la Terra passa cada any per aquesta zona, la seva intensitat (el nombre de meteors observats per hora) pot variar d'un any a l'altre.

Quina activitat recomanaria per iniciar els nens en aquesta activitat d'observar el cel?

Doncs sortides al camp amb els pares, familiars i/o amics i un telescopi, encara que sigui petit, per poder veure la Lluna. A partir d'aquí poder participar en trobades organitzades per associacions astronòmiques que poden ensenyar els diferents estels i constel·lacions que es veuen.

Com influeix el cel en nosaltres, aquí a la terra?

Vivim a l'espai, per tant els astres més propers tenen una gran influència sobre nosaltres. El Sol ens dona llum cada dia, ens envia partícules constantment que són desviades pel camp magnètic terrestre. La Lluna és la responsable de les marees. Cada cop la Lluna s'està allunyant més de la Terra, i això ha provocat diverses coses: que les marees no siguin tan grans com fa milions d'anys enrere i que el període de rotació de la Terra sigui més lent, o sigui, que cada cop el dia sigui més llarg. Els planetes gegants, com Júpiter i Saturn, ens protegeixen de possibles col·lisions amb cometes. La posició dels estels ha ajudat els navegants i viatgers a posicionar-se, a saber la època de l'any, etc.

L'Observatori de l'Ebre va ser fundat pels jesuïtes. Hi ha bona entesa entre fe i ciència?

Crec que és una qüestió purament personal de cadascú. Mentre una cosa no freni l'altra pot haver-hi bona entesa. Conec investigadors amb molta fe, cadascú de la seva pròpia religió, i això no els ha aturat a ser bons en la seva feina. De fet, en alguns casos, la fe és el que els motiva a fer ciència, els jesuïtes en són un bon exemple. Però també m'he trobat amb el cas contrari: un cop em vaig trobar una persona que, per ser de la religió que era, no va poder entrar dintre d'un edifici de recerca. Per motius de seguretat, s'hi havia d'entrar amb casc però la seva religió no li permetia de treure's el turbant que portava. Es va haver de quedar a la sala d'espera.

CatalunyaCristiana

Subscribiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e: _____

Edició paper 130€ Edició digital 90€

Edició en català Edició en castellà

Forma de pagament

Únic pagament per any Dos pagaments semestral

Xec nominatiu que adjunto Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular _____

Entitat _____ Oficina _____ DC _____ Compte _____ Data (dd/mm/aa) _____

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

RECOMANACIONS D'ESTIU

El millor estiu

Passar un mes sencer amb la meua família i no pensar en res més. Gaudir al màxim del meu nen de 4 anys!

Una lectura

Ara mateix la meua lectura ha quedat reduïda a contes infantils i la meitat són inventats...

Una música

Bailando d'Enrique Iglesias

Un lloc que val la pena descobrir

Les Terres de l'Ebre en general i l'Observatori en particular. Una zona fantàstica

Paraula i vida

Una festa molt entranyable

Maria és un nom molt freqüent a casa nostra. A mig mes d'agost els cristians celebrem la festa de Maria Assumpta. És una diada molt entranyable, en la qual són moltes les poblacions que celebren la seva festa major.

L'Assumpció de Maria al cel és un dogma que va proclamar el papa Pius XII l'any 1950. La veritat de l'Assumpció ha estat reafirmada pel concili Vaticà II, que expressa així la fe de l'Església: "La Verge Immaculada, que havia estat preservada de qualsevol taca de pecat original, acabat el curs de la seva vida terrenal, fou emportada en cos i ànima vers la glòria del cel i exaltada per Déu en qualitat de Reina de l'univers perquè tingués una més plena semblança amb el seu Fill, Senyor dels senyors i vencedor del pecat i de la mort."

La festa de l'Assumpció de Maria proporciona als cristians una ocasió molt propícia per reflexionar sobre el futur de la seva existència en el

més enllà, en el cel nou i la terra nova de què parla la revelació. Allà, després de la mort i purificat de tota culpa, l'home trobarà la seva glorificació definitiva en Déu. Ens hi precedeix Maria, la Mare de Jesús, assumpta en cos i ànima al cel.

El Concili Vaticà II afirma que Maria, assumpta al cel, "no s'ha desentès de la seva dedicació salvadora, sinó que amb la seva intercessió múltiple continua procurant-nos els dons de la salvació eterna". La mediació de Maria continua en la història de l'Església i del món. Maria Assumpta, amb el seu amor matern, té cura dels germans del seu Fill que encara peregrinen i es troben en perills i angoixes fins que siguin conduïts a la pàtria benaurada.

La Mare de Jesús, glorificada en cos i ànima al cel, és una imatge i un començament de l'Església que ha d'arribar a la plenitud en la glòria

futura. Per això Maria és un signe d'esperança ferma i de consol per al Poble de Déu en marxa fins que arribi el dia del Senyor.

El *Catecisme de l'Església Catòlica* exposa tot això bellament amb aquestes paraules: "La Santíssima Verge Maria, acabat el curs de la seva vida terrenal, fou enduta a la glòria del cel en cos i ànima. Allí ja participa en la glòria de la Resurrecció del seu Fill, anticipant la resurrecció de tots els membres del seu cos."

Felicito totes les dones que porten el nom de Maria i totes les localitats i comunitats cristianes que en aquest dia, enmig de l'estiu, celebren la seva festa major. Que aquesta festa de Maria faci que també en els nostres temps siguin molts els qui s'acostin a Jesús i, com ens diu sovint el papa Francesc, experimentin la misericòrdia de Déu Pare, que sempre surt a trobar tots aquells que s'acosten a Ell. Que la Verge Maria ens beneeixi a tots en aquesta festa de la seva Assumpció!

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

La fe del carboner i del científic

Començo els meus comentaris sobre les virtuts amb la fe, que tantes vegades ha estat mal entesa, sobretot quan ha estat lligada a la irracionalitat o fins i tot a la ignorància.

Pasteur, l'il·lustre professor de química de París, un gran científic del segle XIX, no amagava la seva profunda fe religiosa. Una vegada li van preguntar com era possible. Va contestar: «Amb el que he estudiat, he adquirit la fe d'un camperol bretó.» I va afegir: «Si hagués estudiat encara més, no dubto que la meua fe hauria estat la d'una camperola bretona.»

Entre nosaltres s'esmenta, més que la del pagès, la del carboner, ofici ja en desús, quan ens referim a una fe al marge de qualsevol raó humana. En realitat la fe no està lligada ni a la saviesa de l'estudiós, ni a la ignorància científica. Més

aviat a la senzillesa i a la humilitat, prerrogatives que poden donar-se igual en qualsevol col·lectiu humà.

Per altra banda, la polèmica entre fe i raó està superada. Qualsevol que hagi llegit l'encíclica *Fe i raó* de Joan Pau II, publicada l'any 1998, té elements suficients que donen suport a aquesta afirmació.

És cert que alguns catecismes antics no van ajudar a tenir una idea clara d'aquesta virtut teològica quan deien: «Fe és creure el que no es veu», com si fos una virtut lligada al sentit de la vista, quan en realitat està més relacionada amb el sentit de l'oïda, ja que creiem per testimoni d'altres, en el cas dels cristians per la paraula sublim de Jesucrist.

El mateix Crist que va revelar als seus Apòstols que Déu és amor, obrint a tots una comprensió molt més gran de la realitat divina, va fundar l'Església perquè els deixebles poguessin portar el seu missatge: «Aneu i prediqueu a tothom.» Al cap dels segles els cristians participem de «la fe de l'Església» i ens esforcem per seguir els manaments de Déu i els consells que ella ens dona, cosa que hem de fer amb l'actitud humil de qui rep alguna cosa que li és donada com una gràcia. Emprant un terme familiar a Pasteur, diríem que hem d'estar «vacunats» contra la temptació de monopolitzar la veritat i també contra la temptació de tenir com a única referència l'ortodòxia, i ser passius, en canvi, respecte a la justícia o la solidaritat. La fe no ens fa més divins si no ens fa més humans.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL 2)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

AGOST

10. DIUMENGE

Diumenge XIX de durant l'any, Verd. Lectures: 1 Reis 19,9a.11-13a / Salm 84
SANTORAL: Astèria, vg. i mr.; Deodat; Lorenc, diaca i mr.

Urgell i Vic: *beats màrtirs claretians* (ML), Vermell; Urgell: **beat Josep Tàpies i companys** (MO), Vermell.
SANTORAL: Aurora, vg. i mr.; Cassià, mr.; Concòrdia, mr. Centola, vg. i mr.

11. DILLUNS

Santa Clara (MO), Blanc. Lectures: Ezequiel 1,2-5.24-2,1a / Salm 148 / Mateu 17,22-27
SANTORAL: Susanna, vg. i mr.; Tiburci, mr.

14. DIJOUS

Sant Maximilià Maria Kolbe (MO), Vermell. Lectures: Ezequiel 12,1-12 / Salm 77 / Mateu 18,21-19.1
SANTORAL: Anastàsia, rel.; Eusebi, prev.

12. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Ezequiel 2,8-3,4 / Salm 118 / Mateu 18,1-5.10.12-14. O bé: *Santa Joana Francesca de Chantal* (ML), Blanc.
SANTORAL: Herculà, b.; Hilària, mr.; beat Innocenci XI, p.; beat Joan de Rieti, rel.

15. DIVENDRES

Assumpció de la Mare de Déu (S), Blanc. Lectures: Apocalipsi 11,19a;12,1-6a.10ab / Salm 44 / 1 Corintis 15,20-26 / Lluc 1,39-56
SANTORAL: Tarsici, mr.

13. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Ezequiel 9,1-7;10,18-22 / Salm 112 / Mateu 18,15-20. O bé: *sants Poncià i Hipòlit* (ML), Verd; Girona, Lleida, Solsona, Tarragona,

16. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Ezequiel 18,1-10.13b.30-32 / Salm 50 / Mateu 19,13-15. O bé: *Sant Esteve d'Hongria* (ML), Blanc; Tarragona: *beat Joan de Santa Marta* (ML), Vermell.
SANTORAL: Roc, pel.; Serena, emp.

Lectures bíbliques

Diumenge XIX de durant l'any

Lectura primera

1Re 19,9a.11-13a

Estigue't a la muntanya a la presència del Senyor

Lectura del primer llibre dels Reis:

En aquells dies, Elies arribà a l'Horeb, la muntanya de Déu, i passà la nit en una cova. El Senyor li va fer sentir la seva paraula, i li digué: «Surt fora i estigue't a la muntanya, a la presència del Senyor que ara mateix passarà.» Llavors vingué una ventada tan forta que esberlava les muntanyes i esmicolava les roques davant el Senyor, però el Senyor no hi era. Tot seguit vingué un terratrèmol, però el Senyor tampoc no hi era. Després vingué foc, i el Senyor tampoc no era en el foc. Finalment vingué el so d'un aire suau. Així que Elies el sentí, es cobrí la cara amb el mantell, sortí a fora i es quedà a l'entrada de la cova.

Salm responsorial

84

Jo escolto què diu el Senyor:

Déu anuncia la pau al seu poble i als qui l'estimen.

El Senyor és a prop per salvar els seus fidels, i la seva glòria habitarà al nostre país.

R. Senyor, feu-nos veure el vostre amor, i doneu-nos la vostra salvació.

La fidelitat i l'amor es trobaran, s'abraçaran la bondat i la pau; la fidelitat germinarà de la terra, i la bondat mirarà des del cel. **R.**

El Senyor donarà la pluja,

i la nostra terra donarà el seu fruit. La bondat anirà al seu davant, i la pau li seguirà les petjades. **R.**

Lectura segona

Rm 9,1-5

Tant de bo fos jo proscrit del Crist, en lloc dels meus germans

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, us asseguro per Crist que dic la veritat, que no menteixo; la meua consciència, guiada per l'Esperit Sant, n'és també testimoni: Sento una gran tristesa i un dolor constant al fons del cor: tant de bo fos jo proscrit del Crist, en lloc dels meus germans, el poble del meu llinatge. Com a israelites, és d'ells la gràcia de fills, la glòria de la presència de Déu, les aliances, la Llei, el culte i les promeses; són d'ells també els patriarques, i finalment, com a home, ha sortit d'ells el Crist, que és Déu per damunt de tot. Sigui beneït per sempre, amén.

Al-leluia

Sl 129,5

Confio en el Senyor, confio en la seva paraula

Evangeli

Mt 14,22-33

Maneu-me que vingui caminant sobre l'aigua

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

Quan la gent hagué menjat, Jesús obligà els dei-

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Home de poca fe, per què has dubtat?

L'Evangeli que comentem avui no podia ser més actual. Jesús se n'havia anat a la muntanya tot sol a pregar, mentre els Dotze, que pretenien aprofitar-se dels cinc mil homes adults que havia sadollat per erigir-lo com a rei i fer esclatar una sedició messiànica, remuguejant encara perquè els havia apartat de les multituds, continuaven en els seus tretze encrespant ara les onades amb els vents contraris que ells mateixos havien atiat: «La barca, però, es trobava enmig del mar sacsejada per les onades, perquè el vent era contrari.» En llenguatge figurat se'n descriu la situació present, una societat sacsejada pels quatre costats, envoltada de guerres entre germans, de pol·lució atmosfèrica, de tants i tants líders corruptes, de financers sense ànima... Però Jesús continua vivint en el mateix planeta que nosaltres, però que per a ell és el paradís per on es passejava Jahvè: «A la quarta vigília de la nit, se n'anà passejant cap a ells pel mar.» Els deixebles, amants de por, creient veure un fantasma, es posaren a cridar. Jesús «a l'instant els parlà dient: "¡Tingueu coratge, JO SÓC, deixeu de tenir por!"» Vol que ens adonem que som nosaltres els responsables de la situació que hem creat, amb la pretensió de ser ja un *Homo sapiens*, desassenyat, però que ha de fer encara molt camí per arribar a ser-ho. Fem com Pere que, «en veure la violència del vent, agafà por i, quan començava a enfonsar-se, es posà a cridar dient: "¡Senyor, salva'm!"» I Jesús ens repeteix el mateix: «Home de poca fe, per què has dubtat?» Ja no cal que ens prosternem davant d'ell, perquè ens tracta d'igual a igual i ens invita a reconstruir el paradís sobre les runes de les nostres desferres. Ja comença a haver-hi gent assenyada que pren consciència de qui és el nostre company de camí: «Veritablement Fill de Déu ets tu»... i tu, i ella també. Són els qui ens poden guiar, enmig del marasme d'un mar embravut, perquè puguem arribar a port segur i salvar el nostre planeta blau.

xebles a pujar tot seguit a la barca i avançar-se-li cap a l'altra riba, mentre ell acomiadava la gent. Després d'acomiar tothom, pujà tot sol a la muntanya per pregar. Al vespre encara era allà tot sol. La barca ja s'havia allunyat bon tros de terra, però les ones la destorbaven d'avançar, perquè el vent era contrari.

Passades les tres de la matinada, Jesús hi anà caminant sobre l'aigua. Quan els deixebles el veieren, s'esveraren pensant que era una fantasma, i cridaren de por. Però Jesús els digué de seguida: «No tingueu por, que sóc jo.» Pere li digué: «Senyor, si sou vós, maneu-me que vingui caminant sobre l'aigua.» Jesús contestà: «Ja pots venir.» Pere baixà de la barca, es posà a caminar sobre l'aigua i anà on era Jesús. Però en adonar-se del vent que feia, s'acovardí i començà d'enfonsar-se. Llavors cridà: «Senyor, salveu-me.» A l'instant Jesús li donà la mà i li digué: «Quina poca fe! Per què dubtaves?» I quan hagueren pujat a la barca, el vent amainà. Els qui eren a la barca es prosternaren i deien: «Realment sou Fill de Déu.»

Signes ambivalents

Va ser a Montserrat ja fa uns quants anys. Hi vaig pujar amb els membres del Consell Executiu del Moviment Mundial de Treballadors Cristians. Gent vinguda d'arreu del món, que era a Barcelona, acollida per l'ACO, per preparar la seva assemblea mundial. I els vam portar a Montserrat a passar el dia. Una visita que va incloure la participació en la missa conventual i la recepció per part de l'abat. Recordo que em va impressionar la reacció a la missa per part de dues persones. Una venia de Goa (Índia), i durant tota l'eucaristia no va parar de plorar emocionada davant la solemne litúrgia montserratina. L'altra era de Sri Lanka (d'una procedència, doncs, relativament propera a la primera), que es va negar a saludar l'abat perquè la celebració li va semblar ostentosa i encarcada. Uns mateixos signes, doncs, i dues reaccions oposades. I és que els signes no deixen de ser un llenguatge, i el llenguatge sempre és part de la cultura que enllaça amb la vivència concreta de cada persona. Al marge de la dinàmica de les celebracions litúrgiques, les nostres esglésies són plenes de signes que hem fet nostres i que ens hem acostumat a

veure amb naturalitat, i segurament a estimar. Per l'antiguitat de la nostra tradició, de vegades s'acumulen provocant un cert desequilibri. A la meua parròquia, per exemple, mirar endavant et deixa veure habitualment tres marededús, que en alguna solemne ocasió han estat cinc. *Overbooking* total, doncs, que deu causar una impressió curiosa i potser distorsionada del culte cristià a la gent que ve ocasionalment a la parròquia, tant si té una cultura cristiana com si no la té. Hi ha encara una altra qüestió: l'abundància de signes sumptuosos a moltes esglésies, que expressen poder i riquesa, com a atributs d'un Déu totpoderós. Amb la contradicció afegida que molts d'aquests objectes s'han obtingut amb l'aportació voluntària de persones molt senzilles. A Déu se li ofereix el millor. El problema és si pensem que el millor són els objectes d'or i de matèries precioses. A mi em fan mal als ulls alguns evangeliaris, daurats i coberts de pedreria, real o falsa. Com podem expressar la senzillesa evangèlica i el lloc preferent dels pobres a través d'aquests objectes? No es tractaria pas de desfer-nos de qualsevol manera de tots els objectes «preciosos». Segur

que són significatius per a molta gent. Però sí que convindria trobar la manera d'alleugerir els espais i de fer-hi presents altres signes relacionats, per exemple, amb la crisi viscuda per tanta gent, amb les persones que pateixen arreu del món, o amb la vida de la comunitat. Pensar, entre tots, quins signes evangèlics volem que siguin presents dins l'Església i quines coses volem comunicar ara i avui, segur que és un bon exercici. No es tractaria d'afegir-hi coses, n'hi hauria prou d'alternar-les. Vaig veure una parròquia a París que havia col·locat en un mural unes fotografies de la gent gran de la comunitat que ja no podia assistir a l'eucaristia: una manera senzilla de tenir-los presents i de pregar per ells. O a Roma, la Comunitat de Sant'Egidio, havia col·locat tot un mural, de paper i de sorra, que representava la vida dels sense sostre. Totes dues iniciatives, molt senzilles, dignes i efímeres. Una manera poc costosa econòmicament que també obliga a desvetllar la imaginació. La solemnitat d'una celebració no està relacionada ni amb el nombre ni amb el valor dels objectes i vestidures que s'hi utilitzen. Segur que tots n'hem fet l'experiència un munt de vegades.

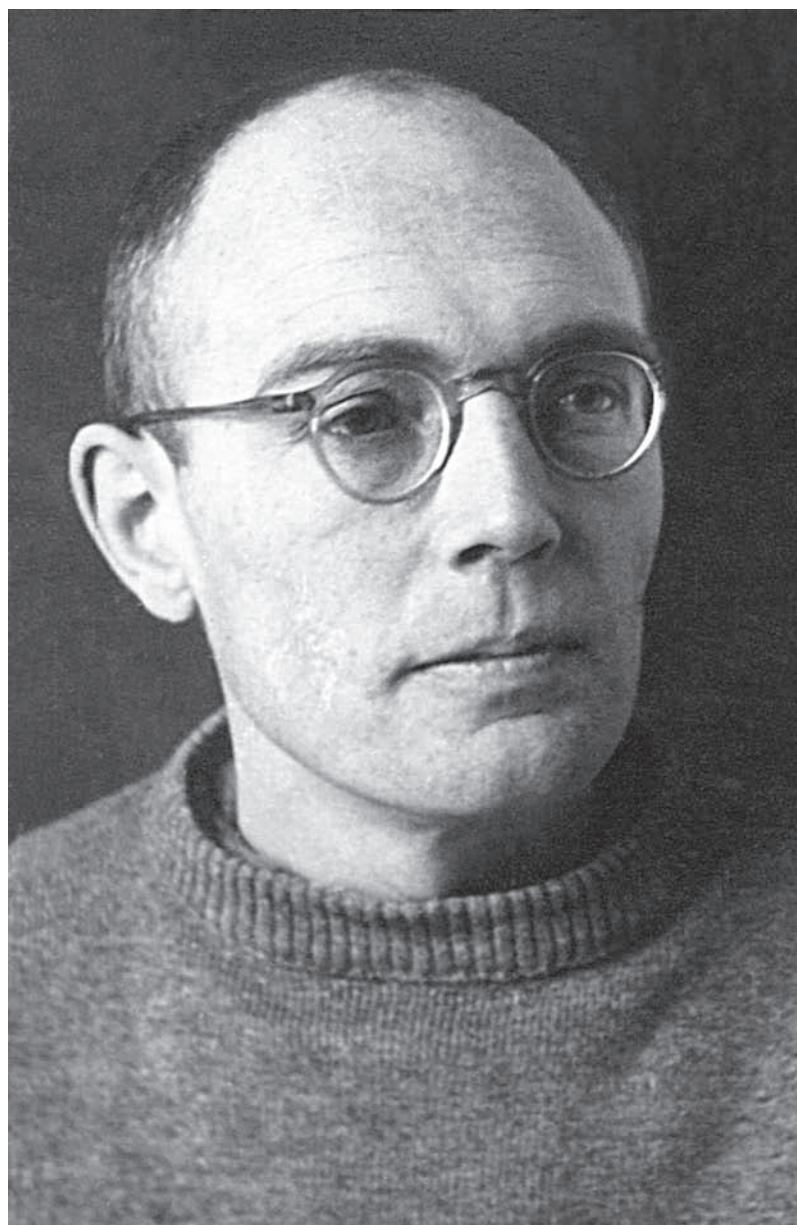
Mercè Solé

Membre de l'ACO i del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (msoletey@gmail.com)

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beat Carles Leisner

- ✓ Nascut a Rees, nord-oest d'Alemanya, l'any 1915
- ✓ Diaca que va treballar incansablement contra el règim nazi
- ✓ Ordenat sacerdot en secret al camp de concentració de Dachau
- ✓ Va morir prop de Munic el 1945 poc després de ser alliberat
- ✓ Beatificat el 1996 per Joan Pau II

El nostre sant d'aquesta setmana és un altre màrtir del règim nazi, el beat Carles Leisner. Des de ben jovenet va participar activament en la vida catòlica del seu país i després de fer exercicis espirituals amb els benedictins i amb els jesuïtes, l'any 1933 va entrar al Seminari de Münster. Aquell mateix any a Alemanya començava la persecució contra la població jueva orquestrada pel govern de Hitler. Davant d'aquesta situació, el bisbe de Münster, el beat Clement August von Galen, es va convertir en un ferri opositor del règim i Carles Leisner en seguirà l'exemple promovent entre els joves els principis catòlics i el rebuig a la ideologia nazi.

Encara que el seu compromís polític va dur el jove beat a ser empresonat diverses vegades, va poder continuar els estudis i el 1939 va ser ordenat diaca. Però el 1941, ja en plena guerra, Carles Leisner va ser finalment dut al camp de concentració de Dachau. En aquest lloc de l'horror va conèixer altres catòlics interns, entre ells el bisbe francès Gabriel Piquet, que l'any 1944 el va ordenar sacerdot clandestinament, quan el jove beat ja estava molt malalt de tuberculosi. A causa de l'estat de salut, fins al cap d'una setmana no va poder celebrar la primera, i darrera, eucaristia. Mesos després Dachau va ser alliberat pels aliats, però Carles Leisner va morir al cap de poques setmanes a causa de la malaltia.

Barcelona

Església a Catalunya

Setmana Solidària: voluntariat al Cottolengo

Un grup de joves participa en les activitats proposades per la Delegació de Joventut de Barcelona

Elisenda Picart

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

Durant els mesos d'estiu disposem de més temps per fer activitats que la resta de l'any no podem fer. Sempre trobem forats per escapar-nos una setmana de vacances, apuntar-nos a un curs d'estiu, o simplement, descansar. La Delegació de Joventut de la diòcesi de Barcelona va organitzar del 14 al 18 de juliol la Setmana Solidària. Aquests cinc dies estaven pensats perquè els joves dediquessin el seu temps a servir i fer feliç altres persones que estan en situació d'exclusió social. Podien anar al menjador social d'Emmaús, al centre d'acollida d'infants de Sant Josep de la Muntanya, o fins i tot a la presó de Wad Ras amb els mercedaris. Però un grup de joves va decidir oferir la seva setmana a les persones que viuen al Cottolengo del Pare Alegre de Barcelona.

Els nois que havien anat al Cottolengo coincidien en una cosa: la primera vegada que van entrar-hi els va impressionar molt. La Maria, una jove voluntària de Badalona, explicava: «La primera vegada que vaig venir va ser amb una amiga i vaig pensar que aquest lloc no estava fet per a mi, em va impressionar molt.» Però la setmana solidària està feta per donar-se als altres i deixar de banda les pors i els prejudicis, així que va decidir tornar-hi.

Quan els joves arribaven al Cottolengo es trobaven cada dia un grup de senyors que viuen allà i passaven les tardes fora. Esperaven que arribessin aquells voluntaris que ja havien passat dos dies amb ells i els havien estat acompanyant. En José, que viu al Cottolengo des que tenia 6 mesos, explicava emocionat el que el feia més feliç: «Que vingui gent jove per estar amb nosaltres és el que més ens agrada. Quan vénen voluntaris més grans també ens ajuden, però no tenen la mateixa energia que els joves.»

El voluntariat al Cottolengo està pensat per a aquells valents que no tinguin por de fer qualsevol feina necessària, des d'ajudar a donar els àpats, fins a ajudar a la cuina, a la neteja... «Hem vingut a ajudar en el que faci falta, ens és igual el pis on haguem d'estar, farem el que podem sigui on sigui», explicava la Cristina, una altra voluntària.

Després de fer companyia als malalts, era l'hora d'ajudar a donar el sopar. Es van repartir pels pisos de l'edifici, d'aquesta manera es podien atendre la majoria de persones que ho necessitaven. Al Cottolengo no falten mai voluntaris, però tampoc no sobra feina per fer.

La Maria, que ja havia fet algun altre voluntariat als menjadors de la Mare Teresa de Calcuta, assegurava: «El voluntariat, al principi, em semblava molt difícil, i encara m'ho sembla més al Cottolengo. Però de mica en mica vas veient que ets capaç de fer-ho. L'ajuda que estàs oferint et satisfà més a tu. Els problemes que tens desapareixen i en surts molt més content!» I és veritat, els actes de solidaritat t'ajuden a enriquir-te i et fan oblidar la sensació que tot el que fas està orientat exclusivament cap a tu, t'ajuda a sentir-te una mica «menys egoista».

«Estem molt contents que vinguin voluntaris —explicava una germana de les Serventes de Jesús del Cottolengo del Pare Alegre—. La veritat és que a l'estiu sempre vénen més persones a ajudar, però també s'agraeix que durant aquesta setmana hi hagi més joves que vinguin entusiasmats.»

Un cop acabada tota la feina, els joves sortien molt contents. Encara els quedaven dos dies més per acabar la Setmana Solidària, però tots tenien ganes d'allargar-la uns dies més.

És important que existeixi una setmana a l'any dedicada a la solidaritat. Oblidar-se d'un mateix i obrir els ulls per veure totes aquelles persones que et necessiten. Però cal recordar que fer voluntariat no només és cosa d'una setmana. Les persones que necessiten ajuda no fan vacances. Durant tot l'any esperen els voluntaris perquè dediquin el seu temps i els facin una mica més feliços. «Penso que haurien d'existir més setmanes solidàries —recordava la Irene, una voluntària de 15 anys—, amb una no n'hi ha prou.»

Les activitats que s'han proposat durant la Setmana Solidària fan descobrir que fa més feliç donar que rebre. També ajuden a trobar que hi ha persones necessitades d'amor, i a vegades, d'un mínim benestar material. Ens hauríem de preguntar més sovint: què puc fer per fer més feliç els altres?, qui podria necessitar la meva ajuda?

«Hem vingut a ajudar en el que faci falta, farem el que podem»

«L'ajuda que estàs oferint et satisfà més a tu. En surts molt més content»

«S'agraeix que durant aquesta setmana hi hagi més joves ajudant»

Barcelona

Dormir més que la Mare de Déu d'agost

El 15 d'agost és la festivitat de l'Assumpció, anomenada també la Dormició de la Mare de Déu. En aquesta data es commemora el trasllat al cel de l'ànima i el cos de la Mare de Déu en finalitzar els seus dies de vida terrenal. Malgrat que el dogma no va ser reconegut fins a la constitució apostòlica *Munificentissimus Deus* de Pius XII, l'1 de novembre del 1950, la creença popular era molt estesa, especialment al nostre país.

La celebració, com constata Joan Bellavista al *Diccionari d'història eclesiàstica de Catalunya*, ja consta en els sacramentaris de Vic i Ripoll de mitjan segle XI; igualment, recullen diverses representacions artístiques medievals.

De les expressions plàstiques relacionades amb l'Assumpció, més recents i esteses de la religiositat popular catalana, cal comptar amb l'anomenat *Llit de la Mare de Déu*. Joan Soler afirma que aquesta construcció temporal, situada al bell mig dels temples parroquials, representava un llit on se situava una imatge jacent de la Mare de Déu sobre un cadafal guarnit i envoltat de teles, i altres elements ornamentals entre els quals solia figurar la imatge d'un o diversos àngels. En algun lloc prenia també el nom de la «Mare de Déu Morta» o «del Llit».

Nombroses poblacions catalanes, que tenen Maria com a titular de la seva parròquia, li dediquen les principals celebracions anuals

La presència d'aquesta construcció havia generat diverses dites en les poblacions on s'instal·lava. Josep M. Gasol al seu *Calendari folklòric manlleuenc* diu que «era tanta la fastuositat d'aquest llit-altar que s'ha pervingut un adagi que diu: anar enflocat com el llit de la Mare de Déu»; així es transmetia o descrivia quan algú es cobria excessivament de roba o s'envoltava de grans ornaments. Gasol afegia que respecte la llarga presència d'aquesta instal·lació, tota una vuitada dins l'edifici de l'església i al mig de la nau, n'havia sorgit una altra dita que se solia aplicar a algú que no s'acabava d'aixecar del llit: «Dormiries més que la Mare de Déu d'agost.»

La tradició del *Llit de la Mare de Déu* va perdurar respecte aquesta instal·lació episòdica dins els temples en ple agost, en la majoria de llocs, fins a la guerra civil espanyola. En alguns es va intentar recuperar per la postguerra però no va passar de ser una manifestació de poca durada.

És moment, sobretot, de festes majors. Nombroses poblacions catalanes, que tenen Maria com a titular de la seva parròquia, li dediquen les principals celebracions anuals, antigament molt amarades de sentiment pietós i actualment vinculades, especialment, a les expressions lúdiques.

Joan Arimany i Juventeny
Llicenciat en Humanitats,
especialitzat en
religiositat popular

Noves notícies sobre el bisbe Irurita

Redacció / Barcelona

En diverses ocasions *Catalunya Cristiana* s'ha ocupat de l'enigma del bisbe Manuel Irurita Almándo, de la possible data i les circumstàncies de la seva debatuda mort. Ara presentem la versió d'un sacerdot català, que prefereix restar en l'anonimat. Aquest capellà va fer el servei militar a l'Ifni, al Marroc, el 1967-1968, a les ordres del capità Lorenzo Serrano Morejón, que durant un temps havia estat ajudant del general José Ungría Jiménez (Barcelona, 1890-Madrid, 1968). Ungría des del 1937 comanava el SIPM (Servicio de Información y Policía Militar), que depenia directament de la caserna de Franco i que va arribar a tenir una dotació de 30.000 homes. Ungría li va explicar a Serrano Morejón el següent:

El Dr. Irurita durant el seu pontificat a Barcelona havia ajudat un francmaçó notable, per això la francmaçoneria va tenir cura que el desembre del 1936, després de ser detingut a casa de la família Tort i portat a la txeca de Sant Elies, no sortís d'allà per ser afusellat a Montcada sinó que fos custodiat pels francmaçons. El gener del 1939, quan les tropes de Franco ja havien entrat a Barcelona, en els tres dies que van trigar a fer-se càrrec de la situació, els mateixos francmaçons s'haurien emportat el bisbe de Barcelona cap a l'exili. Això

explicaria que diversos testimonis haguessin declarat haver vist el bisbe viu el gener del 1939.

Sobre el que va passar després, el general Ungría no ho sabia amb certesa però, pels informes que

Segons el general Ungría, el bisbe Irurita no va ser afusellat a Montcada sinó que va ser custodiat pels francmaçons

tenia, plantejava dues hipòtesis: que el bisbe hagués estat portat a

Bèlgica, on hauria mort anys després en l'anonimat. Segons aquesta versió, el fet que mai no s'hagués presentat a les autoritats eclesiàstiques o civils s'explicaria per la vergonya que va sentir en saber que tants sacerdots

seus havien mort assassinats, i ell en canvi, que havia defensat el martiri, hagués salvat la vida.

L'altra hipòtesi és que el bisbe hagués mort a la retirada, com va passar amb el bisbe de Terol, el frare agustí Anselmo Polanco Fontecha (Buenavista de Valdavia, Palència, 1881). Polanco, juntament amb altres presoners, fou traslladat al Penal de San Miguel de los Reyes, a València, i d'allí a Barcelona on foren reclosos al *Depósito para prisioneros y evadidos 19 de julio*, habilitat al convent de les Serventes de Maria, al carrer Enric Granados. El 23 de gener del 1939, davant la imminent caiguda de Barcelona, els presos foren evacuats a Santa Perpètua de Mogoda, i successivament els van anar traslladant a Campdevàrol, Puigcerdà, Ripoll, Sant Joan de les Abadesses, Figueres i Can Bosch del Pont de Molins (Alt Empordà), on foren afusellats el 7 de febrer del 1939, perquè els republicans «no sabien què fer-ne», segons testimoni d'aquest capellà. El bisbe Polanco fou beatificat per Joan Pau II.

Cal recordar que el mateix bisbe Irurita havia dit a una seva neboda: «A mí me quitará de delante la masonería.» Recordem també que a Mèxic un exiliat va dir descaradament al Sr. Irurita nebot del bisbe: *Yo me cargué a su tío*. Atenent a la segona hipòtesi d'Ungría, podria ser ben bé així.

Lleida

Compromís de la Diputació amb els habitatges socials del Seminari

Jordi Pérez Ansotegui
Lleida

El president de la Diputació, Joan Reñé, s'ha compromès a ajudar econòmicament el Projecte dels Habitatges Socials del Seminari (PHSS) per a famílies desnonades i en risc d'exclusió l'any vinent, si encara falten diners per finalitzar les obres.

Reñé va prendre aquest compromís davant el bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris, en el decurs de la visita que va realitzar el 23 de juliol a les obres de l'edifici del carrer Maragall, on s'estan rehabilitant els habitatges.

Abans d'aquest anunci, el bisbe Joan havia agraït al president Reñé el fet que fos ell i la Diputació els primers a fer la generosa aportació de 150.000 euros per començar el projecte, sense haver-los demanat res. «Gràcies al gest de la Diputació vam tenir l'alè suficient que ens va donar forces per poder començar aquesta iniciativa», va dir el bisbe Joan, el qual va voler convidar el president provincial a conèixer com aquella inversió estava

donant fruits.

Joan Reñé va quedar impressionat del ritme de les obres i va ser llavors quan va recordar que una de les prioritats de la institució que presideix, a banda del món local, és el servei a les persones i, «en un moment de dificultats econòmiques i socials com les que s'estan produint, hem de donar el màxim suport possible als segments més necessitats de la població. Ja sigui de forma directa o indirecta, com és el cas d'aquest projecte de rehabilitació de l'antic Seminari».

En aquest sentit, el president Reñé va anunciar que, si de cara a l'any vinent encara falten diners per acabar el projecte, la Diputació faria una aportació econòmica a compte dels pressupostos del 2015.

Reñé, que va estar acompanyat pel bisbe Joan, el delegat diocesà d'Acció Caritativa i Social, Carles Sanmartín, i diferents tècnics i voluntaris del PHSS, va conèixer de primera mà la complexitat del projecte, que va més enllà de la faceta constructiva. Mn. Sanmartín li va explicar com totes les

Piris i Reñé, durant la visita d'obres

famílies que acabin gaudint d'algun dels 19 habitatges previstos tindran un assessorament i acompanyament psicològic, laboral i pedagògic, per tal de reinserir-los a la societat. «L'objectiu del projecte és reconstruir famílies, no només reconstruir pisos, com po-

dria semblar inicialment.»

Reñé va quedar sorprès gratament del fet que més de 80 persones, de diferent condició social i creences religioses diverses, estiguin col·laborant plegades d'una forma totalment altruista per una causa comuna tan noble.

L'avi Quim no va anar a Cuba

Havanera pacifista

L'estil és propi de cantar havaneres, en una nit estrellada, sota l'aire fresc de la marinada. Recordar històries dels nostres avis que ens han llegat flairosos sabors cubanes. L'avi Quim, quan era jove, va preferir ser desertor que soldat a la guerra de Cuba. Una glossa al pacifisme. Un tema d'actualitat.

Si a algun cor musical li interessa conèixer-ne la música, demaneu-la gratuïtament a pivesa@picasviaeuropa.com, o per correu a PIVESA, apartat 21 - 17700 La Jonquera.

Lletra de Francesc A. Picas
Música de Paco Viciano
Estrenada per Les Veus de Besalú

L'avi Quim no va anar a Cuba,
Cuba és terra de valents,
no volen ser més d'Espanya,
volen fer-se independents.

Què se'ns ha perdut a Cuba?
Per què hi hem de dar la sang?
No us mogueu, no, fills del poble,
digueu que no, catalans.

L'avi Quim no va anar a Cuba,
no volgué fer-hi el soldat,
Cuba és una terra lliure,
té dret a la Llibertat.

No us embarqueu cap a Cuba,
que hi vagi el clan de Madrid.
Nosaltres, mar i muntanya,
i una rosa al mig del pit.

L'avi Quim no va anar a Cuba,
preferí ser desertor,
qui deserta de la guerra
porta la pau en el cor.

Pau aquí i pau a Cuba,
pau, progrés i llibertat,
aixequem una senyera
al bell cim de Montserrat.
Visca, sempre, Catalunya
i el bon Déu que ens l'ha donat.

Val la pena ser «una bona persona»

Joan E. Jarque i
Jutglar
Fundador de
«Catalunya Cristiana»

La bona nova de l'Evangelí proclama «la visió cristiana» del Món i de la Història, la *Christliche Weltanschauung*: a «la fi del temps», homes, de qualsevol raça, temps, cultura i, fins i tot, qualsevol «religió»... seran declarats pel «Fill de l'Home, per Jesús, entre els beneïts del meu Pare» i seran invitats a rebre «en herència el Regne que ell us tenia preparat des de la creació del món» (Mt 25,33).

Això sí, amb la condició, i n'hi ha prou, d'haver esmerçat la vida rebuda del seu Creador, com a bones persones, com a homes, no com a animals. És a dir, escollint sempre, lliurement i responsablement, fer el bé i no el mal; actuant envers els seus semblants amb «compassió». Cal subratllar —perquè pot semblar inesperat— que aquest comportament és prou vàlid per heretar el Regne sense que calgui una intenció més enllà de la compassió envers els semblants: «Quan ho fèieu a qualsevol, m'ho fèieu a mi, diu el Jutge» (Mt 25,37-40).

Aquesta lectura del capítol vint-i-cinc de Mateu sorprèn d'antuvi. Durant massa temps, d'aquesta paràbola, element fonamental de l'Evangelí, se n'ha fet, i se'n fa, una lectura ascètica, pràctica, reduint-la a les «obres de misericòrdia» mentre que és l'exposició clara, captivant, del disseny de Déu en la creació de l'home i la voluntat de salvació universal del Creador. Salvació realitzada per Jesús (Mt 1,21) i, a la fi dels temps, jutjada per ell, a qui el Pare ha confiat el Judici. També ha contribuït a aquesta lectura reductiva i esbiaixada el, d'altra banda esplèndid, fresc de Miquel Àngel a la Capella Sixtina.

Allò que es posa en primer pla en aquest cèlebre fresc és el gest condemnatòri de Jesús, malgrat «que no va venir pas a condemnar, sinó a salvar» (Jn 12,47). Hauran de passar alguns segles perquè una monja francesa, primer, i més tard una de polonesa, proclamïn que «el Senyor Déu és compassiu i benigne, lent per al càstig, fidel en l'amor!» (Ex 34,6), i recordin «que Déu és ric en misericòrdia».

Mentrestant, l'afirmació que «Déu vol salvar tots els homes» (1Tm 2,4), la faç joiosa de la bona nova cristiana, restava eclipsada; l'evangelí esdevenia «insignificant», irrellevant per a una societat cada vegada més atreta per allò que és positiu, tangible, progressiu, respectuosa de la dignitat i de la llibertat de l'home, de tot home... El pare Daniélou, més tard cardenal, va sorprendre publicant, deu anys abans del Concili Vaticà II, un llibre sobre els «sants pagans». N'espigola uns quants citats en la Bíblia, però obre el ventall de la immensa multitud dels «sants» que un capellà de bosc anomenava «els sants que no van anar mai a missa».

L'Evangelí és, doncs, una proposició universal, positiva, joiosa; és veritablement una «bona notícia» perquè proclama que el Creador vol

salvar la seva obra i invita tots els homes «de bona voluntat» al Regne preparat per a ells. Aquesta «visió del Món i de la Història» no té res a veure amb un irenisme aigualidor —avui diuen «bonisme». El cristianisme té ben present el drama de la condició humana tant en la naturalesa, com en la història; sap prou bé que fins ara «tot l'univers creat gemega i sofreix dolors de part» (Rm 8,22).

La informació —que avui ens arriba gairebé simultània amb l'esdeveniment— dels tsunamis, dels terratrèmols, de la naturalesa inclement amb l'home, ens recorda que l'ésser humà, el més dèbil entre tots els altres, és com un foraster en la naturalesa (Chesterton). A la nostra generació no li cal pas referir-se a la història passada, ha viscut, en la pròpia carn, la trista veracitat de la dita *homo homini lupus*: massa sovint, el llop per a l'home és un altre home. Els genocidis, els camps de concentració, el terrorisme fanàtic... palesen fins a quin punt de ferocitat l'home pot arribar a comportar-se amb els seus semblants pitjor que una bèstia.

No obstant això, el missatge del Déu de la Bíblia, proclamat per la Paraula viva, Jesús de Natzaret, persisteix afirmant amb gosadia, amb *parresia* (παρρησια), que, malgrat tot, «ve el Regne de Déu»; anuncia que allò que ve, el terme final vers el qual s'encamina l'Univers i la Història, no

Val la pena ser bona persona, i lluitar contra qualsevol dels mals que afligeixen aquest vaixell de l'Univers en el qual viatja la humanitat

és el no-res, la mort total —suma de cadascuna de les morts individuals que l'experiència ens tira a la cara dia rere dia i que avui s'estila trobar educadament normal— sinó que és el Regne del Déu personal, vivent, font d'amor i de vida, que podem anomenar Pare.

Acceptar aquest missatge demana, òbviament, la conversió (μετανοια), el capgirament de la ment: acceptar pensar a partir també de la Revelació bíblica (Guardini). Ara bé, pot demanar una nova manera de pensar perquè ofereix una «resposta total» al problema del «mal total»: el de l'home individual, el de la humanitat, el de l'Univers. Afirmar que «val la pena» ser «bona persona», maldant per millorar constantment el benestar i lluitar contra qualsevol dels mals que afligeixen aquest vaixell de l'Univers en el qual viatja la humanitat, però sobretot assegurant que no finirà enfonsant-se en el no-res, sinó que arribarà a port: «que el darrer enemic destituït serà la mort» (1Co 15,26).

I en això rau l'especificitat de l'Església, del seguiment de Jesús. És en aquest context del drama humà entre el Bé i el Mal, la Vida i la Mort en el qual només es pot entendre la manera de ser i de viure d'aquest poble singular, convocat per l'Esperit per donar testimoni que la Mort ha estat engolida per la victòria de la Vida.

Gran novetat cultural a la festa de Castellidans

Es reediten els goigs en lloança de la Mare de Déu de Montserrat de Castellidans

Redacció
Castellidans

La festa de l'ermita de la Mare de Déu de Montserrat de Castellidans, a la comarca de les Garrigues, va tenirenguany una novetat rellevant: la reedició, a iniciativa de la parròquia, dels *Goigs o Virolai en lloança de la Mare de Déu de Montserrat venerada a l'ermita dels Pins de Castellidans*. Cal dir que tots els anys els goigs es canten en aquesta ermita amb la popular música del *Virolai*.

La tornada diu així: «Rosa d'amor, foc que escalfa i no crema,/ Floriu tostemp al cor de Castellidans,/ Sigueu robins de vostra diadema/ Sos fills, lligats amb l'amor de germans.»

La nova edició recull la lletra dels antics goigs, ja exhaurits i editats amb ocasió de la inauguració de l'ermita ara fa seixanta anys. Tot i això, el text poètic ha estat revisat i adaptat al català normatiu actual per Mn. Joan Roig, rector d'Ulldemolins i un gran expert gogista.

Les il·lustracions de la Moreneta i de l'ermita que apareixen en el full dels goigs han estat realitzades per l'artista lleidatà José Antonio

Se n'han fet 2.000 exemplars, en una edició especial patrocinada per la Diputació de Lleida

Trobada d'Espiritualitat

Exercicis Espirituals 2014

«Déu ens dona germans»

del 25 al 30 d'agost a Vilafranca del Penedès

Informes i inscripcions:

Juanjo i Araceli: 938 206 445

José Manuel: 627 808 526

Alejandra: 687 232 166

Parròquia de Sant Genís dels Agudells (Barcelona)

Director: P. Joaquín Climent Abad

- Cinc dies per descansar, pregar, reflexionar, aprendre i compartir fratern.
- Cinc dies que et dediques a tu mateix perquè els dediques a Déu.

ASOCIACIÓN CATÓLICA
CIVITAS DEI

Ferrer, que ara fa deu anys va restaurar la imatge de la patrona que es venera a l'ermita, amb motiu del 50è aniversari de la seva entronització. Els goigs són bellament ornats amb una sanefa del pictògraf lleidatà Enric Crous.

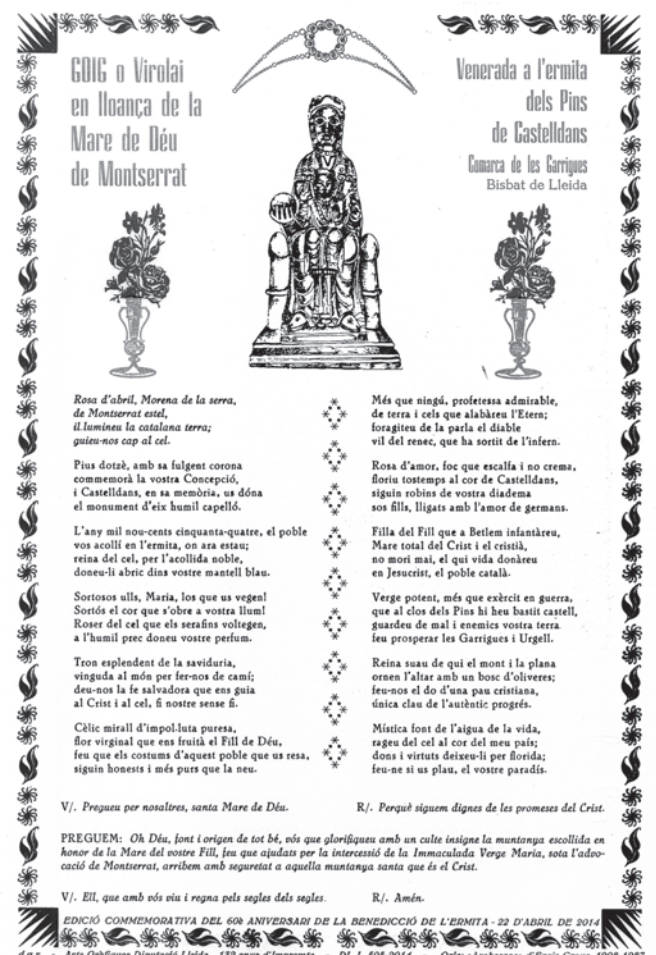
Al dors podem llegir-hi una breu història de l'ermita, escrita pel periodista i historiador Jordi Curcó, de Cal Gepet de Castellidans, gran col·leccionista de goigs i membre de l'Associació d'Amics dels Goigs. L'escrit evoca els seixanta anys de vida d'aquesta ermita, que el poble garriguenc va aixecar en l'Any Marià del 1954 per tal d'honorar la patrona de Catalunya.

Edició especial

Els nous goigs han estat impresos pel tipògraf Dionís Gutiérrez, de les Arts Gràfiques de la Diputació de Lleida. Ha fet servir lletres de plom, les més modernes de les quals compten amb una antiguitat de setanta anys. És, per tant, una edició especial i molt

reexida per la seva elaboració amb tècniques artesanals.

Se n'han fet 2.000 exemplars, en una edició especial patrocinada per la Diputació de Lleida. Està previst editar properament també els goigs en honor dels sants màrtirs Columba i Fortunat i els de sant Antoni Abat. Si esteu interessats a obtenir un exemplar d'aquests goigs, podeu posarvos en contacte amb la parròquia de Castellidans trucant al tel. 973 120 010 i us els faran arribar.

Aventura missionera a les Amèriques

L'exposició «Les Reduccions Jesuïtes del Paraguai» es pot visitar fins al 14 de setembre al CaixaForum

Samuel Gutiérrez
Barcelona

«Els pobles indis que vivien, segons el seu antic costum, a les muntanyes, en petits grups, molt allunyats entre ells, es van aplegar, per iniciativa dels pares, per formar assentaments on van començar les primeres formes de vida social.» Així definia, ja al segle XVII, el jesuïta Antonio Ruiz Montoya les anomenades Reduccions Jesuïtes del Paraguai, un dels aspectes més fascinants de l'evangelització de les Amèriques. Es tracta d'assentaments d'indis guaranis creats des de mitjans del segle XVI i durant el XVII per missioners de la Companyia de Jesús a la regió de Riu de la Plata, coneguda com Paracuaya, al territori actual de l'Argentina, el Paraguai i el Brasil. La seva història, tan apassionant com desconeguda, s'ha plasmat ara en una exposició que es pot visitar gratuïtament al CaixaForum de Barcelona fins al 14 de setembre.

«Les reduccions van ser una experiència històrica única i sorprenent d'un projecte i realitat social que es va desenvolupar durant cent cinquanta anys», explica Miguel Ángel Jiménez de Abbad, comissari de l'exposició. «En un moment especial de la història —afegeix— es van trobar un poble americà que cercava des dels seus orígens una "terra sense mal" i un nou orde religiós, europeu de naixement però universal per vocació, que cercava descobrir les petjades que Déu deixava per tot arreu, per construir amb altres el Regne de Déu.»

La mostra pretén sobretot reflectir aquesta trobada, fruit de la qual va néixer «una societat sorprenent i nova marcada pel respecte a l'altre —tradicions, llengua, cultura, institucions polítiques i socials— i la solidaritat entre tots». Cadascú va aportar el millor que tenia i tots es van enriquir: «La cultura europea, amb l'arquitectura, escultura, música, tècniques agrícoles i econòmiques es van fusionar amb la cultura guaraní. I sobretot el poble guaraní va descobrir el Déu que venia buscant des de segles en el Déu cristià que els jesuïtes els van ajudar a descobrir en aquells anhels.»

Inculturació de la fe

L'experiència de les reduccions, el nom de les quals es pot traduir també com a «comunitats», constitueix un model harmònic d'evangelització i inculturació en la fe. Tant és així que els missioners jesuïtes i els seus col·laboradors, per respecte als pobles indígenes, van demanar permís a la Corona espanyola per distanciar-se del sistema colonial. Desitjaven salvaguardar la llibertat i dignitat dels guaranis davant certs abusos, tot i que oferint-los alhora la Bona Nova de l'Evangelí.

El resultat, assegura Jiménez de Abbad, van ser unes comunitats en les

Els divendres a la tarda i els dissabtes al matí, visites guiades a la mostra «Les Reduccions Jesuïtes del Paraguai»

quals «la passió evangelitzadora dels pares jesuïtes i l'ànima dels guaranis van generar una cultura nova on la fe donava plenitud a la vida quotidiana». La vida de les reduccions, diu un dels plafons informatius de la mostra, «estava organitzada per evitar l'ociositat. El treball era una manera d'honorar Déu, un valor social i un servei de la col·lectivitat que afavoria la vida en comunitat».

En total, van arribar a haver-hi 30 reduccions de pobles guaranis,

esteses entre els rius Paranà i Uruguai, en un vast territori que cobria una mica més de l'actual Paraguai. Les reduccions no van ser originàries dels jesuïtes, sinó dels franciscans, tot i que va ser la Companyia de Jesús la que va aportar «una sensibilitat especial cap a molts aspectes de la cultura i identitat guaraní, que van treballar per defensar i perpetuar».

La mostra que ja ha estat visitada a Barcelona per més de 10.000 persones, i que properament passarà a Madrid, subratlla la creativitat i la intel·ligència humana i espiritual dels jesuïtes. Giorgio Chevallard, voluntari que exerceix com a guia a l'exposició, s'admira de com amb tan pocs recursos humans —només dos jesuïtes per reducció— es podien fer tantes coses: portar tanta tecnologia, ciència, organització, benestar, justícia... «L'única resposta és que el que feien naixia de la fe —sosté—, de l'amor a Crist i, per això, de l'amor a tots els homes, en els quals veien en primer lloc un germà, al qual ajudar a assolir la felicitat i la veritat: el desenvolupament i la promoció humana naixien de l'evangelització, de la consciència de la primacia de Déu: perquè feien tot *ad maiorem Dei gloria*.»

Antecedents de la mostra

L'exposició *Les Reduccions Jesuïtes del Paraguai* compta amb una llarga trajectòria. La mostra que es pot visitar al CaixaForum és una síntesi, força reduïda, d'un primer projecte que el 2009 va ser presentat al Meeting de Rímni. Impulsada pel sacerdot Aldo Trento, missioner al Paraguai, la proposta original recreava la plaça central d'una reducció guaraní, amb l'església al capdavant, i per mitjà de plafons explicatius i fotos esplèndides es feia referència a la història d'aquestes missions jesuïtes, la vida quotidiana, els èxits, les llums i ombres. La mostra va ser qualificada de brillant pels visitants i va seduir el mateix cardenal Rouco Varela, que va voler portar-la a Madrid el 2011 amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut.

A Madrid l'exposició va ser organitzada per la Companyia de Jesús, tot i que va comptar amb el beneplàcit i consell del P. Aldo Trento. Després de la JMJ, els Jesuïtes d'Espanya van decidir conservar-la de manera permanent, en un espai més reduït, al santuari-castell de Xavier, a Navarra. Membres del Departament d'Exposicions de CaixaForum van visitar l'exposició a Xavier i van proposar als jesuïtes poder habilitar la mostra als locals de CaixaForum a Barcelona i a Madrid. Per això es va haver de fer una reelaboració, que ha comptat amb el disseny de Miguel Ángel Jiménez de Abbad (comissari) i Enric Climent Carrau (assessor). A Madrid l'exposició podrà visitar-se del 14 de setembre fins al 20 de novembre.

Crítica literària

La fidelitat dels preveres anònims

Armando Pego Puigbó
Professor de la Facultat de
Filosofia de la URL

Sota l'aparença d'una crònica emocionada i agraïda per la vida d'un sacerdot humil i entregat de la diòcesi de Girona, aquest llibre ofereix una segona lectura. El to d'aquestes pàgines és també autobiogràfic, perquè l'autor va mantenir una relació molt propera amb el protagonista de la seva biografia. En el pròleg, Mn. Enric Sala subratlla que «aquest és el secret que explica el dring d'autenticitat d'aquesta biografia» (p. 10). Aquesta autenticitat brota de l'exemple de la figura de Mn. Surribas que actua com un mirall entre tres generacions de sacerdots.

En el rerefons d'aquest llibre un sacerdot en el cim de la seva carrera torna els ulls cap al seu «mestre» i s'interroga sobre la fidelitat al seu guiatge. Si Mn. Surribas encarnà un temps i unes circumstàncies que, no essent ja nostres, segueixen configurant el nostre avui, també simbolitza aquella generació de preveres anònims que s'hagueren d'adaptar al postconcili, intentant conservar la flama de la fe en els pobles als quals van lliurar tota la vida.

La lectura de la introducció i de l'epíleg d'aquesta obra insinuen dos temes decisius del futur eclesial, en un context de secularització extrema. L'envelliment i la mort de tota una

JAUME AYMAR i RAGOLTA

L'ànima del meu poble. Itinerari de Mn. Pere Surribas i Garrober (Figueres, 1925-Girona, 1999)

Ajuntament de Calonge, 2014, 210 pàg.

colla de mossens que havien estat «l'ànima» dels seus pobles no compta amb la seguretat d'un reemplaçament efectiu arran de la davallada de les vocacions. La mateixa formació dels nous capellans ofereix un panorama que no acaba d'encaixar amb les exigències apostòliques i missioneres del moment actual. Entre totes dues queda la responsabilitat pastoral del nostre present.

L'autor es planteja implícitament si la seva generació està «ara» a l'alçada dels seus mestres. Està en joc una tradició no pas menyspreable: la continuïtat biològica i biogràfica de l'anunci de l'Evangeli. No es redueix la qüestió a assegurar un nombre de seminaristes mínim, sinó a fer reviuir l'experiència de la unitat dels cors apostòlics sota l'impuls de l'Esperit Sant. Es tracta de seguir creient i professant que l'Església és per sobre de tot la vera Esposa de Crist, malgrat tot allò que la desfigura; i el sacerdoti ministerial, la presència

viva del Ressuscitat en ella.

L'empremta del personalisme es deixa notar en l'enfocament d'aquesta obra: com a calongí adoptiu i com a prevere, Mn. Aymar s'apropa a la figura d'un sacerdot que durant quaranta anys va ser fidel testimoni sacerdotal al bell mig d'aquest poble gironí. El capellà diocesà és precisament un veritable referent de la catolicitat. Mn. Aymar proposa en Mn. Surribas les qualitats que el distingeixen: «La fe, l'esperit de pregària, el sentit d'Església, la preocupació per a tots, especialment per als més pobres, que van caracteritzar mossèn Pere Surribas, penso que poden ser encara un estímul per a les noves generacions de capellans» (p. 15). Els diaris íntims que l'autor hi recull amb el títol, prenent-lo de Joan XXIII, de *Diaris de l'ànima* mostren precisament aquesta santedat viscuda en la normalitat quotidiana.

El valor d'aquest testimoniatge té una dimensió litúrgica. A la nit el

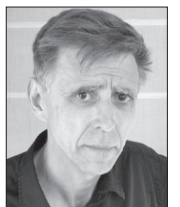

sacerdot fidel, en la pregària, viu el seu Getsemani particular. Si no, com es podran complir les paraules de Jesús: «Dels qui m'has donat, no n'he perdut ni un de sol» (Jn 18,9)? Aquesta set apostòlica ha mogut sense descans el cor inquiet i enamorat, exemplar per al segle XXI, de capellans com Mn. Pere Surribas i Garrober.

Crítica teatral

Una «troupe» de clowns amb la paraula Shakespeare

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andreusotorra@gmail.com

«ELS CÒMICS D'UNA NIT D'ESTIU», d'Ivan Campillo.
INTÈRPRETS: Ivan Campillo, Quim Casas, Sílvia Forns, Víctor Genestar i Ramon Godino.
DIRECCIÓ: Ivan Campillo.
Versus Teatre, Barcelona. Fins al 31 d'agost.

Un diria que tot apunta que en el moment d'obrir-se la primera escena està a punt de començar un espectacle de clowns. La introducció, el vestuari, l'escenografia, l'atmosfera i l'aire que es respira ho fan endevinar. I no es triga gaire a comprovar que, en bona part, és així. *Els còmics d'una nit d'estiu* força els intèrprets a caracteritzar-se durant bona part del muntatge en una *troupe* de clowns. Però una *troupe* que no deixarà de banda la paraula durant una hora i mitja, tenint en compte que l'origen de tot plegat és William Shakespeare.

Acostumats a les comèdies urbanes d'èxit de la companyia liderada per Ivan Campillo, el salt cap a aquesta mirada irònica a un dels clàssics de Shakespeare no és només considerable sinó que és també un sotrac per als espectadors més fidels.

De la contemporaneïtat de comèdies com *Tu digues que l'estimes* o *Totes les parelles ho fan* a la inspiració de la universalitat d'*Els còmics d'una nit d'estiu* hi ha una barrera de registre remarcable que es va esvaint a mesura que la trama d'aquesta colla de «còmics» entra igualment en l'embolca que fa fort al voltant de l'assaig d'una peça basada en dos amants llegendaris de la mitologia grega i romana, Píram i Tisbe, que converteixen en esperpèntica mentre la preparen per representar amb motiu del casament del Duc d'Atenes.

L'assaig té lloc en un bosc, de nit, perquè les obligacions laborals impedeixen als intèrprets de ser-hi en hores de feina, i les batusses entre el director aficionat del muntatge i la companyia tan aficionada com ell van creant situacions que porten els espectadors a constatar allò que s'insinuava de bon principi: una peça de clowns que

© Apunta Teatre

Els cinc intèrprets de l'obra inspirada en «El somni d'una nit d'estiu», de William Shakespeare

converteixen el que hauria de ser una tragèdia en una comèdia.

Els còmics d'una nit d'estiu és una obra sense fronteres d'edat. Millor dit, a mesura que avança, un va pensant que pot ser una obra també de consum juvenil —un sector orfe d'obres idònies— i encara més perquè les referències als passatges més pròpies del gènere fantàstic d'*El somni d'una nit d'estiu* són passatges força coneguts en grups de teatre escolars, tant preadolescents com adolescents.

Es juga, doncs, en aquest sentit,

amb avantatge, perquè els personatges que protagonitzen la festa tenen aquí noms casolans: Cabdell, Flauta, Justet, Morros o Ribot (el director aficionat) i alternen amb els seus personatges de ficció dins la ficció: Píram, Tisbe, Lleó, el Mur o Clar de Lluna. No cal dir que la presència del follet Puck no queda pas arraconat, tot i que només hi és present en *off*, com les fades. El que sí que hi apareix és la màscara del ruc més cèlebre del teatre i no hi falta la farsa poètica de l'enamorament, essencial de la peça que en realitat es parodia.

Sense voluntat de ser un muntatge musical, sí que s'hi han afegit algunes peces i fins i tot algunes interpretacions fugaces amb mandola. La barreja musical s'escapa de l'època ambientada i té una escena que sembla fins i tot una declaració de principis de la companyia: *Hem de fer riure*. Tots plegats ho aconsegueixen, sobretot perquè indirectament es fa una picada d'ullet al món del teatre voluntariós i vocacional de tantes i tantes companyies no professionals de tardes de diumenge que poblen el sector.

Des del carrer

**EL P. JOSÉ RUBIO, MISSIONER COMBONIÀ, HA PASSAT
GAIREBÉ 40 ANYS AL CONGO**

«La vocació no és altruisme ni filantropia, és Déu que t'agafa»

Rosa María Jané Chueca

El P. José Rubio va arribar a la República Democràtica del Congo el 1975. Des d'aleshores, ha passat gairebé 40 anys en aquest país africà. Fa un any que va arribar a Barcelona per dedicar-se a l'animació missionera. Al Congo el P. Rubio ha estat en tres missions. En la primera es va dedicar a aprendre, sobretot la llengua. L'última és la que li ha donat més satisfaccions, gràcies a la maduresa i l'experiència. Com ell explica, una de les coses que més l'omple és que «l'Església ha crescut i la fe ha anat arrelant. Hi ha moltes vocacions, i tots els bisbes són congoleesos».

Quina missió desenvolupen els combonians?

Intentem molt el que el nostre fundador, Daniel Comboni, ens ha inspirat en el nostre carisma: salvar l'Àfrica per mitjà de l'Àfrica. Intentem treballar el desenvolupament integral. No ens conformem a fer apostolat directe dels sacraments o de la catequesi, sinó que va acompanyat de tot el compromís de desenvolupament i de millora, sobretot a través de la salut i l'educació. També fem un treball molt fort amb els desplaçats, amb les comunitats de base... i comptem amb uns grups molt bons de laics.

Com ha canviat el país en aquests 40 anys?

No puc dir que hagi canviat per a bé. És un país molt ric en recursos, la qual cosa és una desgràcia perquè els diamants, l'or, el coltan... provoquen lluites i a les multinacionals els interessa que el riu baixi mogut. Així hi ha guerrilla, revoltes, i el país no pot prosperar amb tanta violència. No s'aprecia la vida.

És possible la pau i la

reconciliació?

Fa uns anys els bisbes, davant les lluites per aconseguir els minerals, es van posar com a prioritat procurar la justícia i la pau, i la conservació de la naturalesa. Els combonians tenim la comissió de Justícia i Pau. El primer que fem és formar la gent perquè conegui els seus drets.

Si es trepitgen drets, les ferides deuen ser profundes...

La població ha experimentat en carn pròpia el patiment, el segrest d'infants, la violació de dones, tortures amb matxets... hi ha casos terribles que deixen ferides molt profundes. És molt difícil parlar de perdó i de reconciliació. Fins i tot l'exèrcit que se suposa que ha de protegir-los ha abusat de la gent. Els soldats estan molt mal pagats i s'aprofiten de la

situació...

Quina és la seva missió ara a Espanya?

M'ha costat acceptar el meu nou destí. Fa un any que sóc aquí, on em dedico a l'animació missionera, a donar testimoni del que l'Església fa en la missió. Estic trobant una receptivitat molt bona, la gent respon bé, continua admirant la missió... però comprometre's és més difícil, sobretot per als joves, perquè no són sensibles als serveis que duren tota la vida. No es comprometen amb una cosa que dura per sempre, com és el cas dels missioners. La vocació no és altruisme ni filantropia, és Déu que t'agafa, que et porta a un camí. I és per Ell i amb Ell que te'n surts de tantes dificultats. Sense una entrega a Déu no és concebible.

Pensant-ho millor

**Carles Soler i
Perdigó**
Bisbe emèrit de
Girona

Maria, mitjancera

Maria és do de Déu. Do de Déu a la humanitat, a tots nosaltres. Tenim en Maria el referent per fer créixer i educar el que s'inicia en nosaltres en rebre el primer i fonamental do de Déu, el Baptisme. Un procés de purificació i alhora d'afirmació, de progressiu creixement i maduració de la llavor divina, que per gràcia redemptora de Jesucrist, que supera en molt la gràcia de la creació, hem rebut en el Baptisme. Jesús, Paraula de Déu, és vida per a nosaltres. Fem camí amb Jesús. És el millor company i amic. El combreguem! Però és el Senyor. És el nostre Senyor, Déu totpoderós, que ens jutjarà el darrer dia. No li perdem la confiança. L'estimem i estem segurs del seu amor. Gaudim de la seva amistat i del seu amor. Tanmateix la distància entre Ell i nosaltres és infinita.

Heus ací la grandesa i la bellesa del Do de Maria. En ella se salven les distàncies. Ella serà l'enllaç entre el Messies i el Poble de Déu. Maria fa familiar la nostra relació amb Jesús. Ens el fa sentir eficaçment i afectivament germà. Maria és totalment nostra, de nosaltres. Sí, Immaculada, però realment criatura amb real i ben personal experiència d'humiliacions, de pobresa, d'emigrant, d'anomiat durant llargs anys. Cap honor ni cap afalac dels savis o dels poderosos d'aquest món. El silenci i l'anomiat tan llarg de Maria a Natzaret fan assumibles les nostres nits obscures. I, encara, veure refusat el seu Fill, perseguit, traït, condemnat. L'acompanya en la seva Passió horrible, dolorosíssima per al Fill i per a la Mare. Efectivament coredemptora! El «sí» de Maria continua actuant. Coronada de glòria, assumpta amb cos i ànima al Cel, és Mare de l'Església. Amb el cognom de cada contrada, de cada racó de la terra, rep l'amor dels deixebles del seu Fill i acull les seves pregàries. A tots ens motiva i ens ajuda a ser més bons cristians.

Rauxa

Corea

D'aquí a pocs dies el Papa visitarà Corea del Sud. Aquest país asiàtic viu un creixement espectacular del cristianisme, que avui ja practica el 30% de la població, i que ha anat desplaçant les religions tradicionals com ara el budisme i el confucianisme. Aquesta primavera cristiana és sobretot protestant, però la comunitat catòlica també viu una expansió important.

El contrast amb la davallada constant de fidels a Europa és evident, però la primavera del cristianisme coreà té punts febles que no s'han de menystenir; l'expansió de la fe cristiana en aquest país ha anat lligada al creixement econòmic i a la creació d'una classe mitjana extensa i una classe alta influent. Per a bona part d'aquesta

població enriquida el prestigi i l'honor personals i familiars són fonamentals, i l'esforç es concentra a mantenir aquest nivell. Així s'entén l'obsessió de les famílies coreanes pels bons resultats acadèmics dels fills i perquè trobin una feina de la qual puguin estar orgullosos; no reeixir en els estudis és un fracàs i una vergonya inasumible. En aquest context la conversió al cristianisme sovint ha estat un element més per reforçar aquest honor. I si aquest és el criteri majoritari, si no hi ha uns fonaments sòlids, quan el cristianisme ja no es consideri prestigiós, les esglésies es buidaran tan ràpid com es van omplir.

**Eduard
Brufau**

